

# **REFERAT |KRS| Kulturstyret (2015-2019) d. 28-09-2016**

**Møtedato** Onsdag d. 28. september 2016 kl. 18:00

**Møtested** Formannskapssalen

## **Indholdsfortegnelse**

Program for møtet.....	3
Protokoll kulturstyrets møte.....	5
2. tertialrapport 2016 kultursektoren.....	9
Tilskudd til kunst- og kulturformål - større saker 2.halvår 2016.....	29
Nye retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast.....	36
Svar på verbalforslag fra bystyret om kostnader ved leie av idrettsanlegg.....	45
Behovsutredning Kultursenter øst.....	53

## **Punkt 61/16: Program for møtet**



Kristiansand, 20.09.2016

## PROGRAM FOR MØTET

**Dato:** 28.09.2016

**Kl. 18.00**

**Sted:** Formannskapssalen

### Orienteringer

- Kl. 18.00 – 18.20     **Odderøyas venner – presentasjon av deres kulturhistoriske formidling og visjoner for øya**  
ved styreleder Steinar Ose og styremedlem Jon A. Johannessen
- Kl. 18.20 – 18.40     **Vest-Agder-museets formidling av Odderøyas historie**  
ved konservator Endre Wraanes
- Kl. 18.40 – 19.00     **Spørsmål og kommentarer**
- Kl. 19.00 – 19.30     **Presentasjon av utvalgte Kostra-tall for 2015 på kulturfeltet**  
ved kulturdirektøren
- Kl. 19.30 –             **Behandling av sakskartet**

SAKSKART		
<a href="#">61/16</a>	201502535-36	Program for møtet
<a href="#">62/16</a>	201502535-35	Protokoll kulturstyrets møte
<a href="#">63/16</a>	201611952-1	2. tertialrapport 2016 kultursektoren
<a href="#">64/16</a>	201602822-107	Tilskudd til kunst- og kulturformål - større saker 2.halvår 2016
<a href="#">65/16</a>	201612037-1	Nye retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast
<a href="#">66/16</a>	201500222-42	Svar på verbalforslag fra bystyret om kostnader ved leie av idrettsanlegg
		<u>Bystyresak:</u>
<a href="#">67/16</a>	201402683-1	Behovsutredning Kultursenter øst

Terje Næss  
Leder  
(sign.)

## **Punkt 62/16: Protokoll kulturstyrets møte**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 62/16, Protokoll kulturstyrets møte



## PROTOKOLL KULTURSTYRET

Dato: 31.08.2016  
Sted: Formannskapssalen  
Behandlede saker: 56/16 - 60/16  
Møtets varighet: Kl. 17.00 - 19.00  
Møteleder: Terje Næss (AP)

### Til stede:

Leder Terje Næss (AP)  
Nestleder Kristin Wallevik (H)  
Inger Skeie Hansen (H)  
Oddfinn Pedersen (DEM)  
Atle Drøsdal (KRF) for  
Tove C. W. Haugland (KRF)  
Emma Lind (V)  
Ingrid Wisløff Jæger (AP)  
Lars Lied (SV)

### Forfall

Harald Sødal (KRF)

### Til stede fra administrasjonen:

Kulturdirektør Stein Tore Sorthe  
Seniorrådgiver Annelise Hornang  
Rådgiver Rune Rokseth  
Rådgiver Jørgen Skauge  
Rådgiver Angjerd Munksgaard

### Utdelt i møte:

- Bibliotekssjefens brev til SIAN
- Mottakere av tilskudd i 2015 – nøkkelinformasjon fra årsrapportene
- Program for fagkonferanse om kunstfaglig opplæring i Kristiansand 28. september

## Orienteringer

- Kl. 17.00 – 17.30. **Presentasjon av resultatene fra undersøkelsen «Brukeradferd i norske storbybibliotek»**  
ved biblioteksjef Anne Kristin Undlien
- Kl. 17.30 – 17.50 **Nøkkelinformasjon fra årsrapporter 2015**  
ved kulturdirektør Stein Tore Sorthe

**57/16**      **Protokoll kulturstyret 15.06**  
(ark. nr. SAK1033, 201502535)

**Vedtak:**

Kulturstyret godkjenner protokoll av 15.06.16  
(Enst.)

**58/16**      **Fagkonferansen "Kulturens påvirkning på byutvikling"**  
(ark. nr. SAK1, 201610702)

**Kulturstyrets innstilling:**

Kulturstyret støtter fagkonferansen med et tilskudd på kr 35 000 fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto.  
(Enst.)

Bystyresak:  
**59/16**      **Svar på verbalforslag fra Bystyret vedrørende opprettelse av et regionalt kompetansesenter for scenekunst**  
(ark. nr. SAK1233 C, 201503537)

**Kulturstyrets innstilling:**

1. Bystyret tar redegjørelsen til orientering.
2. Bystyret er positive til at Kristiansand kommune arbeider for at det kan bli etablert et regionalt kompetansesenter for scenekunst i tråd med planene som er skissert i saksutredningen og søknaden fra Scenekunst Sør.
3. Dersom styret for Cultiva vedtar å finansiere oppstarten av senterets drift i 2017-2019, ønsker bystyret at Rådmannen vurderer å innarbeide driftstilskudd til senteret i kommunens handlingsprogram fra og med 2018.  
(Enst.)

**60/16** Bystyresak:  
**Revidert avtale mellom Kristiansand kommune og Kristiansand  
Kunsthall/Christianssands kunstforening**  
(ark. nr. SAK1, 201610559)

**Kulturstyrets innstilling:**

Bystyret godkjenner revidert avtale mellom Kristiansand kommune og Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening.  
(Enst.)

**Eventuelt:**

Repr. Ingrid Wisløff Jæger (AP) spurte om status omkring bygging av heisen på Christiansholm festning. Kulturdirektøren besvarte spørsmålet.

Repr. Oddfinn Pedersen (DEM) spurte om det finnes vennskapsgaver man gir til byer og besøkende. Kulturdirektøren besvarte spørsmålet.

Repr. Inger Skeie Hansen (H) spurte om nytt rundt utviklingen i kvartal 5. Seniorrådgiver Annelise Hornang orienterte om konseptualiseringen og at et forslag foreligger i nær fremtid.

Møtet hevet.

## **Punkt 63/16: 2. tertialrapport 2016 kultursektoren**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 63/16, 2. tertialrapport 2016 kultursektoren

Dato 20. september 2016  
Saksnr.: 201611952-1  
Saksbehandler Øyvind Stenvik Andersen

**Saksgang**  
Kulturstyret

**Møtedato**  
28.09.2016

## 2. tertialrapport 2016 kultursektoren

### Sammendrag

Rapporten gir status på den økonomiske driften i sektoren pr. 2. tertial 2016 på enhets- og sektornivå. Videre viser rapporten økonomisk status for sektorens pågående investeringsprosjekter og prosjekter som er klare for regnskapsmessig avslutning. Forslag til budsjettendringer på drift og investering redegjøres for, det rapporteres på status for sykefraværet i sektoren pr. utgangen av 1. halvår og viser hvordan utviklingen har vært i kultursektoren de 10 siste årene. Det rapporteres på satsingsområdene i kommuneplanen, oppfølging av plan- og utredningsprogram og status på oppfølging av verbalforslagene i handlingsprogrammet.

Sektoren som helhet melder pr. 2. tertial en foreløpig prognose med forventning om mindreforbruk på 0,65 mill. kr ved årets slutt. Det meldes om forventede besparelser på Biblioteket og i Idrettsetaten, samt i Kulturdirektørens stab knyttet til utgifter til avtalefestet pensjon. Samsen kulturhus, Fritidsetaten øst og Kulturskolen melder prognose i balanse, mens Fritidsetaten vest melder om forventet merforbruk som følge av inntektssvikt i to lokaler som stenger midlertidig i løpet av høsten som følge av oppgradering og renovering.

Sektorenes disposisjonsfond utgjorde 5,615 mill. kr pr. 1.1.2016. Ifm. årsoppgjøret leverte sektoren 0,700 mill. kr tilbake til sentralt disposisjonsfond, mens andre disponeringer omtalt i 1. tertialrapport belastet disposisjonsfondet med 0,617 mill. kr. Disponeringene under drift i 2. tertialrapport innebærer at sektorens disposisjonsfond belastes totalt sett med 0,100 mill. kr. som sammen med meldt prognose på årsresultat pr. 2. tertial med 0,650 mill. kr gjør at forventet prognose på sektorens disposisjonsfond ved årets slutt er på ca. 4,9 mill. kr.

Det foreslås å avslutte 3 prosjekter regnskapsmessig ifm. 2. tertialrapport 2016, hhv. «Rehab kunstgress Colorbanen, Flekkerøy», «Rehab Kongsgårdjordet kunstgressbane» og «Kjøp gressklipper».

Forslag til vedtak

1. Kulturstyret tar 2.tertialrapport 2016 for kultursektoren til orientering.
2. Budsjett 2016 endres i samsvar med de budsjettreguleringer som er omtalt i saken.

Stein Tore Sorthe  
Kulturdirektør

Øyvind Stenvik Andersen  
Økonomirådgiver

Vedlegg: Ingen

## 1. Drift – økonomisk prognose 2016

Sektorens opprinnelige netto driftsbudsjett for 2016 er på 180,426 mill. kr. Sektorens budsjett er i løpet av året justert med lønns- og prisvekst for 2016, og sammen med øvrige budsjettendringer nærmere omtalt i 1. tertialrapport utgjør sektorens årsbudsjett 183,959 mill. kr pr. 2. tertial.

Status vedrørende drift i staben og de ulike enhetene pr. 31. august 2016 er som følger:

Tall i 1 000 kr

Ansvar	Område/enhet	Regnskap pr. 31.08.16	Budsjett pr. 31.08.16	Avvik ift. per. budsj. 31.08.16	Årsbudsjett 2016	Årsprognose 2016	Avvik 2016
40	Kulturdirektørens stab	69 878	70 514	(636)	77 927	77 527	400
42	Biblioteket	14 496	14 584	(88)	24 810	24 710	100
455	Samsen kulturhus	6 989	7 444	(455)	11 400	11 400	-
456	Fritidsetasten vest	5 765	6 011	(246)	11 043	11 193	(150)
457	Fritidsetaten øst	6 760	6 330	430	10 454	10 454	-
48	Ildrettsetaten	17 922	18 812	(891)	27 334	27 034	300
49	Kulturskolen	14 279	14 422	(144)	20 991	20 991	-
<b>4</b>	<b>KULTURSEKTOREN</b>	<b>136 088</b>	<b>138 118</b>	<b>(2 029)</b>	<b>183 959</b>	<b>183 309</b>	<b>650</b>

Sektoren som helhet melder pr. 2. tertial en foreløpig prognose med forventning om mindreforbruk på 0,65 mill. kr ved årets slutt. Det meldes om forventede besparelser på Biblioteket og i Ildrettsetaten, samt i Kulturdirektørens stab knyttet til utgifter til avtalefestet pensjon. Samsen kulturhus, Fritidsetaten øst og Kulturskolen melder prognose i balanse, mens Fritidsetaten vest melder om forventet merforbruk som følge av inntektssvikt i to lokaler som stenger midlertidig i løpet av høsten som følge av oppgradering og renovering.

Periodisert budsjett pr. 2. tertial er 138,118 mill. kr, mens det er regnskapsført kostnader totalt sett med 136,088 mill. kr i perioden. Avviket på 2,029 mill. kr skyldes til dels flere forhold som det vil redegjøres for senere i rapporten, men i all hovedsak skyldes det forskjeller i periodiseringer mellom når kostnader og inntekter har påløpt ift. hva som opprinnelig var forutsatt i budsjettet.

Sektorenes disposisjonsfond utgjorde 5,615 mill. kr pr. 1.1.2016. Ifm. årsoppgjøret leverte sektoren 0,700 mill. kr tilbake til sentralt disposisjonsfond, mens andre disponeringer omtalt i 1. tertialrapport belastet disposisjonsfondet med 0,617 mill. kr. Disponeringene under drift i 2. tertialrapport innebærer at sektorens disposisjonsfond belastes totalt sett med 0,100 mill. kr. som sammen med meldt prognose på årsresultat pr. 2. tertial med 0,650 mill. kr gjør at forventet prognose på sektorens disposisjonsfond ved årets slutt er på ca. 4,9 mill. kr.

På overordnet nivå for sektoren som helhet så viser lønn og sosiale utgifter ink. sykepenger et mindreforbruk på 1,860 mill. kr ift. periodisert budsjett pr. 2. tertial. Skyldes en miks av mottatte sykepenger hvor vikar ikke er tatt inn fullt ut, samt vakante stillinger som ikke har blitt besatt og erstattet med en gang.

Kjøp av varer og tjenester viser mindreforbruk på 0,552 mill. kr ift. periodisert budsjett. Bak tallet ligger flere avvik hvor de største og mest vesentlige omtales nærmere under hver enkelt enhet de er hjemmehørende i. Overføringsutgifter viser merkostnad på 0,955 mill. kr ift. periodisert budsjett. Avviket her ift. periodisert budsjett går på tilskuddsutbetalinger, afp-kostnader og mva.-utgifter i de enkelte enhetene.

Salgsinntekter viser mindreinntekter på 1,201 mill. kr ift. periodisert budsjett som fordeler seg på flere av enhetene. Refusjoner uten sykepenger, overføring- og finansieringsinntekter viser samlet merinntekt på 1,774 mill. kr ift. periodisert budsjett pr. 2. tertial. Dette skyldes i all hovedsak mottatt tilskudd for videreformidling av spillemidler med 1,792 mill. kr.

Det foreslås å avslutte 3 prosjekter regnskapsmessig ifm. 2. tertialrapport 2016, hhv. «Rehab kunstgress Colorbanen, Flekkerøy», «Rehab Kongsgårdjordet kunstgressbane» og «Kjøp gressklipper».

Under følger en mer detaljert gjennomgang på økonomien i de ulike enhetene i sektoren pr. 2. tertial 2016.

### **1.1. Kulturdirektørens stab**

Regnskapet pr. 2. tertial viser et mindreforbruk på 0,636 mill. kr i forhold til periodisert budsjett. Lønn og sosiale utgifter inkl. sykepenger viser et merforbruk med på 0,169 mill. kr ift. periodisert budsjett og skyldes i all hovedsak økte utgifter til godtgjørelse til folkevalgte.

Andre kostnader som representerer kjøp av varer og tjenester, samt overføringsutgifter, viser et mindreforbruk på 0,316 mill. kr. Kjøp av varer og tjenester viser et merforbruk på 0,303 mill. kr i forhold til periodisert budsjett. Regnskapet viser merforbruk på telefonutgifter, annonsering, trykkeriutgifter og konsulentutgifter i forbindelse med ansettelse. I tillegg er det betalt ut 0,200 mill. kr til Bragdøya kystlag i tilskuddsmidler/kommunens andel til gårds- og låveprosjekt der midlene ligger periodisert i neste periode. Felles studietur for kulturstyrets nye politikere og staben har også belastet budsjettet mer enn planlagt innenfor periodisert budsjett.

Overføringsutgifter har et mindreforbruk på 0,619 mill. kr og skyldes i hovedsak besparelser på afp-kostnader som viser en foreløpig besparelse på 0,450 mill. kr. Utbetaling av tilskudd viser samlet tilnærmet balanse i forhold periodisert budsjett. Det er imidlertid innenfor de ulike formene for tilskudd noe pluss og minus i forhold til å treffe med riktig periodisering i forhold til bevilgning og utbetaling. Inntekter (unntatt sykepenger) viser en merinntekt på 0,489 mill. kr. Hovedposten her er tilskudd til EU prosjektet CreArt, samt en etterbetaling fra Tryg forsikring knyttet til Natteravntjenesten.

Foreløpig prognose i kulturdirektørens stab er beregnet til 0,400 mill. kr, dette med bakgrunn i forventet mindreforbruk i sektorens afp-kostnader, og i forventet merforbruk på lønns-kostnader i årets fire siste måneder.

### **1.2. Biblioteket**

Regnskapet viser pr. 2. tertial et mindreforbruk på 0,088 mill. kr ift. periodisert budsjett. Lønn og sosiale utgifter inkl. sykepenger viser et mindreforbruk på 0,254 mill. kr pr. 2. tertial som forventes å ende på rundt 0,2 mill. kr ved årets slutt. Kjøp av varer og tjenester viser mindreforbruk på 1,017 mill. kr ift. periodisert budsjett. Trekker man fra underforbruk ved prosjekter blir det reelle underforbruk i driftsmidler kr 720 000. Dette skyldes innkjøp av bøker som ikke er foretatt der nytt bokinnkjøpsystem har ført til forsinkelser. Underforbruket

av prosjektmidler vil justere seg i gjeldende prosjektperiode slik at totalt sett for 2016 forventes det at posten varer og tjenester vi gå i balanse.

Overføringsutgifter viser mindrekostnad på 0,097 mill. kr som skyldes mindre betalt moms enn forutsatt i budsjettet. Salgsinntekter viser mindreinntekt på 0,725 mill. kr ift. periodisert budsjett hvor størstedelen av avviket relaterer seg til forskjell i periodisering i budsjettet. Inntekter fra gebyrer viser imidlertid svikt på 0,062 mill. kr og det forventes at trenden vil forsterke seg i løpet av høsten slik at en forventer en inntektssvikt på 0,1 mill. kr ved årets slutt. Biblioteket justerte sine gebyrer i 2016 slik at barn i høyere grad ble tilgodesett, mens voksne måtte betale noe mer. Justeringen var i tråd med den politikk andre større kommuner fører på dette området, og også i tråd med Kristiansand kommunes prioriteringer.

Med dette i bakgrunn melder biblioteket totalt en prognose på mindreforbruk på 0,1 mill. kr ved årets slutt.

### **1.3. Samsen kulturhus**

Regnskapet for Samsen kulturhus ligger 0,454 mill. kr under periodisert budsjett pr. 2. tertial. Lønn og sosiale utgifter ink. sykepenges viser et mindreforbruk på 0,761 mill. kr som forklares med vakanser i faste stillinger i deler av driftsåret. Nyansettelse etter omorganisering og full bemanning på Gateakademiet fra august 2016 gjør driften mer forutsigbar resten av året.

Kjøp av varer og tjenester viser foreløpig merforbruk på 0,418 mill. kr ift. periodisert budsjett som skyldes større innvendige oppgraderinger. Ekstra vedlikeholdsoppgaver og oppgraderinger er gjennomført i kafeen og Bingen scene, og fram mot årsskiftet vil en fortsette med å oppgradere en del teknisk utstyr i Filmverkstedet, Bingen scene og på Gateakademiet.

Salgsinntekter ligger tilnærmet i balanse med en foreløpig merinntekt på 0,052 mill. kr ift. periodisert budsjett pr. 2. tertial. Enheten melder at de jobber for å nå inntektsforutsetningene, men at det ligger usikkerhetsmomenter knyttet til inntjening i kafeen, klatrehuset og generell utleie. Samsen kulturhus melder som prognose å gå i balanse ved årets slutt.

### **1.4. Fritidsetaten vest**

Regnskapet viser foreløpig mindreforbruk pr. 2. tertial med 0,246 mill. kr ift. periodisert budsjett. Lønn og sosiale utgifter ink. sykepenges har en mindreutgift på 0,384 mill. kr pr. 2. tertial. Noe av mindreforbruket skyldes at enheten har vært restriktiv med å bruke vikarer ifm. med sykemeldinger, og at enheten har hatt en vakant stilling i perioden juni-september.

På kjøp av varer og tjenester ligger enheten inne med mindreforbruk på 0,275 mill. kr pr. 2. tertial. Enheten melder at de holder igjen noe på kjøp av varer og investeringer for og evt. kunne møte mindreinntekter på utleie av lokaler. Overføringsutgifter viser mindreforbruk ift. budsjett med 0,292 mill. kr i all hovedsak relatert til mindre betalt mva. enn lagt til grunn i periodisert budsjett.

Ellers ligger salgsinntektene 0,366 mill. kr bak periodisert budsjett. Budsjettavvik skyldes delvis avvik i periodisering der selve faktureringen foretas etter 2.tertial, og ikke er et reelt avvik. Enheten melder samlet sett pr. 2. tertial om forventet svikt i salgsinntektene på 0,150 mill. kr ved årets slutt. Det er forventet mindre inntekter som følge av utsettelse av arbeidet med å bygge heis på Christiansholm festning. I utgangspunktet skulle arbeidet med å bygge heis på festningen ha startet 1.9.2016, og de som har søkt om leie etter dette tidspunktet har fått søknaden avslått. Myren gård holdes stengt i oktober, november og desember pga. vedlikeholdsarbeid, noe som også bidrar til mindre salgsinntekter.

Med bakgrunn i dette melder enheten en prognose med forventet merforbruk på 0,150 mill. kr ved årets slutt.

### **1.5. Fritidsetaten øst**

Regnskapet pr. 2. tertial viser et merforbruk på 0,430 mill. kr ift. periodisert budsjett. Lønn og sosiale utgifter ink. sykepenger viser et merforbruk på 0,642 mill. kr, mens kjøp av varer og tjenester ligger 0,059 mill. kr over budsjett. Merforbruket på lønn og varer og tjenester skyldes i stor grad utgifter til eksterne prosjekter, hvor midlene refunderes i form av inntekter til enheten.

Overføringsutgifter viser merkostnad ift. budsjett med 0,132 mill. kr, mens salgsinntektene viser merinntekt med 0,094 mill. kr pr. 2. tertial. Refusjoner uten sykepenger og overføringsinntekter viser merinntekt med 0,310 mill. kr og er med å dekke opp merforbruket på lønn og kjøp av varer og tjenester.

Fritidsetaten øst melder som prognose å gå i balanse ved årets slutt.

### **1.6. Idrettsetaten**

Pr. 2. tertial viser regnskapet et mindreforbruk på 0,891 mill. kr ift. periodisert budsjett. Lønn og sosiale utgifter ink. sykepenger viser en foreløpig mindrekostnad på 0,986 mill. kr ift. periodisert budsjett. Hovedsakelig skyldes dette to 50 % vakante stillinger, samt en ansatt som gikk av med AFP i juni og at en fagarbeider har redusert stillingen sin med 40 %. Videre har enheten hatt en ansatt på arbeidsavklaring i lengre tid, hvorav idrettsetatens budsjett kun belastes med 20 % av den ansattes lønn. Som erstatning for personen som gikk av med AFP er det i gang prosess med å ansette medarbeider i samarbeid med servicekontoret. Stillingen er blant annet tillagt ansvaret for 17. mai og kulturnatta og vil derfor bli plassert i arrangementsavdelingen i servicetorget. Idrettsetatens andel av stillingen (50 %) vil få ansvaret for tildeling av treningstid og arrangementer på kommunens fotballbaner.

Etaten har færre ansatte i dag enn i 1995 til tross for at antall idrettsanlegg har øket betydelig. Behovet for nyansettelse (spesielt i driften) er stort, men enheten har avventet resultatet av "samordning av driftsprosjektet" i kommunen før utlysning. Prosjektet ble vedtatt gjennomført for nesten 2 år siden, men ferdigstilles ikke før nå i høst. Underforbruket på lønn er imidlertid såpass stort pr. 1. september at det forventes et underforbruk ved årsslutt totalt sett.

Kjøp av varer og tjenester viser et lite mindreforbruk på 0,141 mill. kr ift. periodisert budsjett. Her er det videre lagt opp til en del forestående innkjøp i løpet av høsten, blant annet tilhenger med tipp for å frakte traktorgressklipper, robotklippere og høyttaleranlegg i badmintonhallen. I tillegg må i alle fall en av de store lysmastene på Kristiansand stadion demonteres for reparasjon.

Overføringsutgifter viser merforbruk med 1,795 mill. kr og skyldes i all hovedsak utbetalt tilskudd av spillemidler med 1,792 mill. kr utenom budsjett.

Salgsinntekter viser noe mindreinntekt ift. periodisert budsjett med 0,220 mill. kr pr. 2. tertial og enheten melder at det trolig blir noe inntektssvikt her ved årets slutt. Blant annet på grunn av at bedriftsidretten har bestilt færre curlingtimer i Idda Arena enn vanlig. Samlet sett melder enheten en prognose om mindreforbruk på 0,3 mill. kr ved årets slutt.

### **1.7. Kulturskolen**

Kulturskolens regnskap viser mindreforbruk med 0,144 mill. kr ift. budsjett pr. 2. tertial. Lønn og sosiale utgifter ink. sykepengen viser mindreforbruk på 0,285 mill. kr, mens kjøp av varer og tjenester ligger 0,101 mill. kr over periodisert budsjett pr. 2. tertial.

Reise- og transportutgifter viser et overforbruk i forhold til periodisert budsjett på 0,263 mill. kr. Dette skyldes feil periodisering i forhold til prosjekter med elevtransport gjennom DKS (den kulturelle skolesekken). Leie av lokaler viser et mindreforbruk på 0,181 mill. kr. Dette er midler som skal brukes til leie av lokaler for teater. På leie/leasing av inventar/utstyr/maskiner står det ubrukt 0,095 mill. kr som blant annet skal brukes til leie av stillas i forbindelse med oppussing av Sigurd Lie salen. Konsulenthjelp viser et overforbruk på 0,150 mill. kr ift. periodisert budsjett. Dette skyldes at en har brukt flere vikarer som fakturerer gjennom eget firma kontra vikarer som mottar lønn.

Overføringsutgifter viser merforbruk med 0,055 mill. kr knyttet til mva. og er ikke et reelt avvik. Salgsinntekter ligger 0,033 mill. kr under periodisert budsjett og skyldes noe mindre mottatt brukerbetaling og mindre utleie av Sigurd Lie salen enn lagt til grunn i budsjettet hittil i år. Dette skyldes dels at noen elevplasser ikke er fylt opp og dels en økning i innvilget friplasser. Videre har man mottatt refusjoner fra andre som ligger 0,047 mill. kr over periodisert budsjett.

Kulturskolen melder som prognose å gå i balanse ved årets slutt.

## 2. INVESTERING

Tall i 1 000 kr

		Akkumulert regnskap	Prosjekt-ramme	Avvik
<b>Prosjektnr:</b>	<b>Biblioteket:</b>			
4420107	Oppgradering hovedbiblioteket	1 786	12 500	10 714
9431211	Biblioteket-bedre tilgjengelighet funksj.	102	150	48
	<b>Fritidsetaten vest:</b>	-	-	-
4450006	Kjøp av minibuss fritidsetaten vest, 2016	-	700	700
	<b>Idrettsetaten:</b>	-	-	-
4410000	Kunstgressbaner, hovedprosjekt	-	3 000	3 000
4410001	Rehab kunstgress Hellemyrbanen	2 285	-	-2 285
4410004	Rehab Karuss kunstgressbane	2 468	3 000	532
4486000	Idrettsanlegg rehabilitering/oppgradering	-	2 735	2 735
4486005	Gimlehallen - forebyggende branntiltak	698	-	-698
4486006	Håneshallen - forebyggende branntiltak	886	-	-886
4486007	Badmintonhallen - diverse oppgraderinger	663	764	101
4486008	Gimlehallen - idrettsutstyr	256	-	-256
4486009	Odderøyhallen - forebyggende branntiltak	100	-	-100
4486011	Oddemeshallen - forebyggende branntiltak	66	-	-66
4486012	Sukkevanhallen - forebyggende branntiltak	24	-	-24
4486013	Badmintonhallen - forebyggende branntiltak	469	-	-469
4486014	Flekkerøyhallen - forebyggende branntiltak	31	-	-31
4486015	Havimyrhallen - forebyggende branntiltak	0	-	-0
4486016	Idda Arena - forebyggende branntiltak	26	-	-26
4486017	Møvighallen - forebyggende branntiltak	0	-	-0
4486019	Torridalshallen - forebyggende branntiltak	37	-	-37
4486020	Vågsbygdhallen - forebyggende branntiltak	90	-	-90
9060010	Hellemyr flerbrukshall	1 707	2 000	293
<b>Totalt</b>		<b>11 692</b>	<b>24 850</b>	<b>13 158</b>

### Biblioteket

#### Prosjekt 4420107 – Oppgradering hovedbiblioteket

Oppgradering og ominnredning til et moderne og framtidrettet bibliotek. Bruttobevilget 12,5 mill. kr (inkludert midler fra Stiftelsen for store kulturanlegg i Kristiansand med 4,5 mill. kr). Bevilgningen for 2016 utgjør 6,0 mill. kr, mens det i 2014 ble bevilget 2,0 mill. kr og 4,5 mill. kr i 2015. Det er foreløpig påløpt 1,786 mill. kr i prosjektet til planlegging og arkitektkostnader.

Anbudskonkurransen er avholdt og det viser seg at kostnadene ved prosjektet blir vesentlig høyere enn forutsatt. For å unngå ytterligere forsinkelser anbefaler rådmannen at det tilleggsbevilges 5 mill. kr i økt budsjettamme for prosjektet hvorav kultursektoren bidrar med 1 mill. kr av egne midler (overføres fra drift til investering).

### **Prosjekt 9431211 – Biblioteket bedre tilgjengelighet for funksjonshemmede**

Arbeidet består av flere tiltak. De opprinnelige tiltakene er gjennomført, mens resterende midler skal brukes inn i prosjekt «oppgradering hovedbibliotek» innenfor midlenes formål. Blant annet skal det legges inn stemme i publikumsheisen som forteller hvilken etasje du er i som vil være til god hjelp for blinde/svaksynte, og i trapp som skal bygges ned til arrangementsrom kommer det trappeneser. Gjenstår 0,048 mill. kr av en bevilgning på 0,150 mill. kr i prosjektet.

## **Fritidsetaten vest**

### **Prosjekt 4450006 – Kjøp av minibuss fritidsetaten vest, 2016**

Bevilget 0,700 mill. kr til kjøp av minibuss i 1. tertialrapport 2016. Konkurransen vil bli avholdt i nærmeste framtid slik at ny minibuss vil være på plass hos Fritidsetaten vest i løpet av høsten.

## **Idrettsetaten**

### **Prosjekt 4481000 – Kunstgressbaner, hovedprosjekt**

Hovedprosjekt for midler bevilget til utskifting av kunstgressbaner i kommunen. Bruttobevilget 3 mill. kr. Midlene vil bli brukt til og finansiere utskifting av kunstgressdekke på Hellemyr stadion når prosjektet er klart for avslutning.

### **Prosjekt 4481001 – Rehab kunstgress Hellemyrbanen**

Gjelder omlegging/bytte av kunstgressdekke på Hellemyrbanen. Påløpt 2,285 mill. kr pr. 2. tertial. Gjenstår en siste faktura på andel av kontraktssummen, samt innkjøp av ballfangernett.

### **Prosjekt 4481004 – Rehab Karuss kunstgressbane**

Gjelder omlegging/bytte av kunstgressdekke på Karuss. Påløpt 2,468 mill. kr pr. 2. tertial av en bevilgning på 3,0 mill. kr. Prosjektet omfatter også utskifting av lysanlegg.

### **Prosjekt 4486000 – Idrettsanlegg rehabilitering/oppgradering**

Fast post på idrettsetatens investeringsbudsjett med årlig bevilgning på kr 700 000 i budsjettet som brukes til å håndtere mindre prosjekter (prosjektnr. 4486xxx) knyttet til rehabilitering, utstyrsinnkjøp og opprusting av idrettsanlegg som en ikke kan ta over driften. For tiden har budsjettet en ramme på 2,735 mill. kr, med tillegg av 0,764 mill. kr øremerket til bruk på badmintonhallen (prosjekt 4486007) etter avslutningen av prosjekt 4400017 i 1. tertialrapport 2015. Totalt 3,500 mill. kr. Det er for tiden 15 prosjekter pågående i rehabserien (4486005-4486021) nærmere omtalt under som skal finansieres ved bruk av disse midlene. Påløpt kostnad totalt for disse 15 prosjektene pr. 2. tertial er 3,894 mill. kr. I tillegg har man mottatt spillemidler med totalt 0,252 mill. kr på to av anleggene som er avsluttet i rehabserien som ikke fremgår av tabellen over (inntektsført på prosjekt 4486000). Hensyntatt dette er det brukt 0,143 mill. kr mer enn tilgjengelig ramme innenfor årets budsjett. Fra og med 2017 styrkes idrettsetatens driftsbudsjett med 300 000 kr til brann- og personsikring i idrettshaller som vil dempe presset på utgiftssiden noe her selv om det fremdeles gjenstår et betydelig arbeid ifm. brann- og personsikring av idrettshallene i Kristiansand kommune.

### **Prosjekt 4486005 – Gimlehallen – forebyggende branntiltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Gimlehallen. Påløpt kostnader med 0,698 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486006 – Håneshallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Håneshallen. Påløpt kostnader med 0,886 mill. kr. pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486007 – Badmintonhallen – diverse oppgraderinger**

Underprosjekt i rehabserien. Består av beholdte midler etter avslutningen av prosjekt 4400017 – Oppgradering av Badmintonhallen i 1. tertialrapport 2015. Total budsjett 764 220 kr. Badmintonhallen har fremdeles flere prekære behov for utbedringsarbeid. Prosjektet tar sikte på å løse de aller mest nødvendige oppgraderingsarbeidene; utskifting av lys og vinduer (som er råtne), samt mindre oppgraderinger i trappeganger og fellesarealer for øvrig. Foreløpig påløpt 0,663 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486008 – Gimlehallen idrettsutstyr**

Underprosjekt i rehabserien. Innkjøp og oppgradering av idrettsutstyr i Gimlehallen. Påløpt 0,256 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486009 – Odderøyhallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Odderøyhallen. Påløpt 0,100 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486011 – Odderneshallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Odderneshallen. Påløpt 0,066 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486012 – Sukkevannshallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Sukkevannshallen. Påløpt 0,024 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486013 – Badmintonhallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Badmintonhallen. Påløpt 0,469 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486014 – Flekkerøyhallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Flekkerøyhallen. Påløpt 0,031 mill. kr pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486015 – Havlimyrhallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Havlimyrhallen. Påløpt 439 kr foreløpig pr. 2. tertial.

**Prosjekt 4486016 – Idda Arena – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i idrettshallen i Idda arena. Påløpt 0,026 mill. kr pr. 2. tertial.

### **Prosjekt 4486017 – Møvighallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Møvighallen. Påløpt 439 kr foreløpig pr. 2. tertial.

### **Prosjekt 4486019 – Torridalshallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i Torridalshallen. Påløpt 0,037 mill. kr pr. 2. tertial.

### **Prosjekt 4486020 – Vågsbygdhallen – forebyggende branniltak**

Underprosjekt i rehabserien. Gjelder forebyggende branniltak i. Påløpt 0,090 mill. kr pr. 2. tertial.

### **Prosjekt 9060010 – Hellemyr flerbrukshall – utstyr og inventar**

Hallen ble ferdigstilt i månedsskiftet mai/juni 2015 og har vært i full drift siden skolestart 2015 (offisiell innvielse 24. september). Det er bevilget 2 mill. kr til utstyrs og inventarmidler i prosjektet. Midlene skal disponeres til diverse idrettsutstyr til hallen, heisvegg, speakeranlegg, gulvdekke, ballfangernett, gulvaskemaskiner, møbler og innredning, verktøy, høyttaleranlegg mm.. Det meste av utstyret er nå kjøpt inn, men det er behov for å kjøpe inn flere bord og stoler, støvsugere og diverse verktøy. Foreløpig påløpt 1,707 mill. kr på prosjektet.

## **3. FORSLAG TIL BUDSJETTENDRINGER**

### **DRIFT**

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for Kultursektoren:

<b>Tiltak:</b>		<b>Økte utgifter/ Red. inntekter.</b>	<b>Red. utgifter/ Økte inntekter.</b>
	<b>Sektor 4 - Kultur</b>		
1.	Støtte til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn 2016	400	400
2.	Kunstgress 7'r bane på Dvergsnes	100	100
3.	Etterregulering lønn 2015 og 2016 korreksjon	1 038	
4.	Overføring til prosjekt oppgradering av hovedbibliotek		1 000
	<b>SUM - sektor 4:</b>	<b>1 538</b>	<b>1 500</b>

1. Tilskudd – Støtte til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn 2016 – kr 1 000 000.  
Kultursektoren har mottatt 1 mill. kr fra ordningen med støtte til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn 2016. Blå Kors Kristiansand med sitt prosjekt «Kulturhaven» er mottaker av 0,6 mill. kr (videreformidles via kommunen), men biblioteket har fått 0,4 mill. kr til sitt prosjekt «Library 4U!» som budsjettreguleres inn i enhetens budsjett på inntekts- og utgiftssiden.
2. Kunstgress 7'r bane på Dvergsnes – kr 100 000.  
I forbindelse med bygging av skolen på Dvergsnes, ble det anlagt en 7'er grusbane med flomlys. Det er svært ønskelig å få lagt kunstgress på denne banen, og beboerne i området har gjort en stor jobb med å samle inn midler (300 000 kroner). Randesund Idrettslag ser verdien av å få en «fullverdig»

fotballbane i dette området, og vil også støtte prosjektet med midler. Idrettsetaten ønsker å benytte 100 000 kroner fra eget disposisjonsfond, slik at prosjektet kan iverksettes og fullfinansieres med tillegg av spillemidler. Prosjektet vil bli gjennomført privat, men idrettsetaten bidrar med råd og veiledning, samt spillemiddelsøknad. Banen er kommunal og vil bli driftet av idrettsetaten.

3. Etterregulering lønn 2015 og 2016 korreksjon – kr 1 038 000.

I forbindelse med beregning av etterregulering av lønnsoppgjøret 2015 ble det oppdaget en feil i tallgrunnlaget som også er videreført i 2016. Samlet beløp som korrigeres og tilbakeføres for de to årene er 1,038 mill. kr.

4. Overføring til prosjekt oppgradering av hovedbibliotek – kr 1 000 000.

Som omtalt under kap. 2 så foreslår rådmannen en utvidelse av prosjektrammen for oppgradering av hovedbiblioteket hvor kultursektoren bidrar med 1 mill. kr av egne midler (overføring fra drift til investering).

Totalt innebærer dette at Kultursektorens brutto budsjett økes med 1,538 mill. kr, mens netto budsjett økes med 0,038 mill. kr fra 183,959 mill. kr 183,997 mill. kr.

## UAVKLARTE FORHOLD

1. Leieinntekter Gimlehallen

Vest-Agder fylkeskommune har gitt beskjed om at de ikke aksepterer dagens tilstand på hallen og ønsker redusert leiepris pga. at Kristiansand kommune ikke har oppfylt vedlikeholdsplikten i den opprinnelige avtalens punkt 7. Forskjellen mellom fylkeskommunens tilbud og pris iht. avtale utgjør en differanse på 1,6 millioner kroner.

I løpet av de siste par år er det gjennomført forebyggende branntiltak i hallen med 0,7 mill. kr, mens kommunen i revidert nasjonalbudsjett ble tilført i overkant av 17 mill. kr til vedlikehold av bygg («sysselsettingspakke») hvor 7 mill. kr skal brukes på Gimlehallen (anbud legges ut i nærmeste framtid på Doffin) som vil utbedre noen av forholdene fylkeskommunen har reagert på.

Partene har avtalt nytt møte i oktober måned med sikte på å komme til enighet om leiesum for Gimlehallen.

## INVESTERING

Tall i 1 000 kr

		Akkumulert regnskap	Prosjekt-ramme	Avvik
<b>Prosjektnr:</b>	<b>Idrettsetaten:</b>			
4410002	Rehab kunstgress Colorbanen, Flekkerøy	2 440	-	-2 440
4410003	Rehab Kongsgårdjordet kunstgressbane	2 432	-	-2 432
4486021	Kjøp gressklipper	549	-	-549
<b>Totalt</b>		<b>5 421</b>	<b>-</b>	<b>(5 421)</b>

## **Idrettsetaten**

### **Prosjekt 4410002 – Rehab kunstgress Colorbanen, Flekkerøy**

Gjelder omlegging/bytte av kunstgressdekke på Colorbanen. Påløpt brutto 2,440 mill. kr pr. 2. tertial. Kristiansand kommune har bevilget netto 1 mill. kr over driftsbudsjettet til prosjektet i 2017. Jfr. bystyrets vedtak ved budsjettbehandlingen for HP 2015-2018 ble Fløy gitt anledning til å forskuttere omlegging av nytt kunstgress dersom de brutto forhåndsfinansierte prosjektet, mens kommunen tilbakebetaler til klubben tilsvarende beløp for moms, spillemidler og kommunal bevilgning når det inntreffer/mottas. Tilbakebetaling til klubben vil forekomme over idrettsetatens driftsbudsjett.

Fløy har innbetalt og forskuttert kr 2.425.680,- iht. avtale slik at prosjektet fremstår med en netto kostnad på kr. 14.212,- som gjelder interne kostnader i kommunen. Prosjektet er nå klart for å avsluttes og merkostnaden dekkes ved bruk av midler fra prosjekt 4481000 kunstgressbaner hovedprosjekt.

### **Prosjekt 4410003 – Rehab Kongsgårdjordet kunstgressbane**

Gjelder omlegging/bytte av kunstgressdekke på Kongsgårdjordet kunstgressbane. Påløpt brutto 2,432 mill. kr pr. 2. tertial. Kristiansand kommune har bevilget netto 1 mill. kr over driftsbudsjettet til prosjektet i 2017. Jfr. bystyrets vedtak ved budsjettbehandlingen for HP 2015-2018 ble Donn gitt anledning til å forskuttere omlegging av nytt kunstgress dersom de brutto forhåndsfinansierte prosjektet, mens kommunen tilbakebetaler til klubben tilsvarende beløp for moms, spillemidler og kommunal bevilgning når det inntreffer/mottas. Tilbakebetaling til klubben vil forekomme over idrettsetatens driftsbudsjett.

Donn har innbetalt og forskuttert kr 2.418.240,- iht. avtale slik at prosjektet fremstår med en netto kostnad på kr. 14.212,- som gjelder interne kostnader i kommunen. Prosjektet er nå klart for å avsluttes og merkostnaden dekkes ved bruk av midler fra prosjekt 4481000 kunstgressbaner hovedprosjekt.

### **Prosjekt 4486021 – Kjøp gressklipper**

Gjelder kjøp av ny gressklipper i idrettsetaten da den «gamle» klipperen til idrettsetaten er i dårlig stand. Ny klipper er mer effektiv og vil bidra til å opprettholde kvalitet og service på gressbaner i kommunen i årene fremover. Brutto kostnad kr 548.750,- finansieres ved bruk av midler fra hovedprosjekt 4486000 idrettsanlegg rehabilitering/oppgradering som også åpner opp for bruk til større utstyrsinnkjøp som ikke lar seg ta over driften.

### **Prosjekt 4481401 – Odderneshallen opprusting/vedlikehold**

Prosjektet ble opprinnelig avsluttet i 2. tertialrapport 2013. Kommunen mottok spillemidlene i prosjektet med 2,084 mill. kr i april tidligere år. Behov for å gjøre en teknisk korleksjon der inntektsbudsjettet i prosjektet økes opp med 2,084 mill. kr og motposten avsettes til kommunens kapitalfond.

### **Prosjekt 4420107 – Oppgradering hovedbiblioteket**

Anbudskonkurranse er avholdt og det viser seg at kostnadene ved prosjektet blir vesentlig høyere enn forutsatt. For å unngå ytterligere forsinkelser anbefaler rådmannen at det

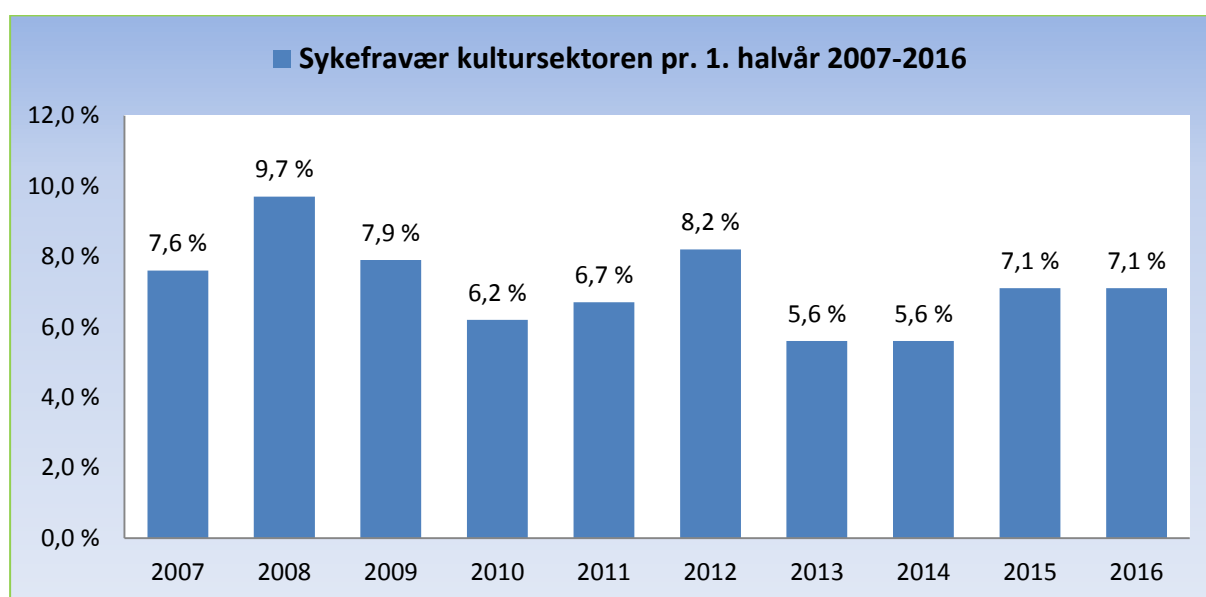
tilleggsbevilges 5 mill. kr i økt budsjettramme for prosjektet hvorav kultursektoren bidrar med 1 mill. kr av egne midler (overføres fra drift til investering) som budsjetteres inn på prosjektet.

#### STATUS PÅ SEKTORENS DISPOSISJONSFOND

Sektorenes disposisjonsfond utgjorde 5,615 mill. kr pr. 1.1.2016. Ifm. årsoppgjøret leverte sektoren 0,700 mill. kr tilbake til sentralt disposisjonsfond, mens andre disponeringer omtalt i 1. tertialrapport belastet disposisjonsfondet med 0,617 mill. kr. Disponeringene under drift i 2. tertialrapport innebærer at sektorens disposisjonsfond belastes totalt sett med 0,100 mill. kr. som sammen med meldt prognose på årsresultat pr. 2. tertial med 0,650 mill. kr gjør at forventet prognose på sektorens disposisjonsfond ved årets slutt er på ca. 4,9 mill. kr.

#### 4. SYKEFRAVÆR

Tabellen under viser utviklingen i sektorens sykefravær pr. 1. halvår de siste 10 år:



Totalt fravær pr. 1. halvår i sektoren ligger på 7,1 % som er på samme nivå som for tilsvarende periode i fjor, men en økning fra 2014 hvor sykefraværet var på 5,6 % og marginalt lavere enn gjennomsnittet for de 10 siste årene som ligger på 7,2 %. Korttidsfraværet utgjorde 1,6 %.

#### 5. SATSINGSOMRÅDENE I KOMMUNEPLANEN

Byen som drivkraft				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kristiansand er et attraktivt og vekstkraftig landsdelssenter.</li> </ul>				
Nr.	Periodemål for hele perioden – beskrivelse av indikator	Status 2015	Mål 2016	Status 1.9.2016

1	Kristiansand har ledende og attraktive kulturarenaer.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall dager i året med kulturelle publikumstilbud på Odderøya (utenom Kilden).	152	150	165
	2. Universell utforming av Christiansholm festning med uteområder.	5 %	100 %	5 %
	3. Antall utleiedager av de tre historiske kulturbyggene som arena for mangfoldig kultur- og fritidsliv.	211	300	138
	4. Hovedbiblioteket oppgraderes som møteplass, læringsarena og uavhengig arrangementsarena.	0 %	50 %	0 %
	5. Besøk på biblioteket på samfunnsdebatter, litterære arrangementer og andre typer arrangementer	10 349	7 000	7 163
	6. Ny lokalisering for Kulturskolen utredes.	0 %	100 %	0 %
	7. Behovsvurdering for Kultursenter øst er gjennomført.	50 %	100 %	100 %
8. Avklare driftsmodell av Vågsbygd kultursenter.	-	100 %	100 %	
2	Kristiansand er en kulturell drivkraft og attraktiv samarbeidspartner.			
	<u>Indikator:</u>			
	1. Deltakelse i regionale, nasjonale og internasjonale prosjekter og nettverk.	27	25	28

<b>Byen det er godt å leve i</b>				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Innbyggerne har trygge og funksjonelle nærmiljøer og stolthet og identitet i forhold til eget lokalområde.</li> <li>Innbyggerne har utdanning, ferdigheter og kunnskaper som utvikler evner og talenter.</li> <li>Innbyggerne har god helse og opplever god livskvalitet.</li> <li>Innbyggerne deltar aktivt i lokalsamfunnet.</li> <li>Innbyggerne er i arbeid og aktivitet.</li> </ul>				
Nr.	Periodemål for hele perioden – beskrivelse av indikator	Status 2015	Mål 2016	Status 1.9.2016
1	Kristiansand har kulturarenaer i lokalområdene tilpasset dagens og framtidens behov.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall flerbrukshaller etablert totalt.	18	18	18
	2. Antall kunstgressbaner etablert totalt.	33	32	34
	3. Utskifting kunstgress.	3	1	4
	4. Drive og videreutvikle bydelshusene som en arena for rekreasjon, utvikling av talenter, ferdigheter og sosiale nettverk.	12	12	12
5. Ny idrettshall i Tveit.	-	100 %	10 %	

<b>2</b>	Kristiansand har en sterk kulturell grunnmur som legger til rette for mangfoldige kulturopplevelser.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall unge som i 12 lokalområder deltar på tilbud i uker og helger, samt i ferietilbud i regi av Fritidsetaten vest og Fritidsetaten øst.	44 811	41 000	24 297
	2. Antall unge og voksne med behov for tilrettelegging som deltar i gruppetilbud innen kulturelle aktiviteter i regi av Fritidsetaten vest og Fritidsetaten øst.	791	800	718
	3. Antall lag/organisasjoner/grupper med regelmessig aktivitet på Samsen kulturhus.	80	70	79
	4. Andel barn og unge (6-19 år) som kulturskolen regelmessig når med sin virksomhet.	12,1 %	13 %	11,6 %
	5. Antall besøkende på Folkebiblioteket.	481 027	430 000	280 992
6. Antall betalende besøk i Idda ishall.	6 169	7 000	3 000	
<b>3</b>	Kristiansand har gode arenaer for kompetansebygging og talentutvikling.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Dialogmøter med kulturlivet.	5	6	3
	2. Inngå samarbeidsavtaler med kompetansesentrene.	4	4	1
	3. Antall offentlige konserter, forestillinger og utstillinger på Samsen kulturhus og i bydelshusene/grendehusene.	-	35	29
	4. Antall kurs/workshops på biblioteket, Samsen kulturhus og i bydelshusene/grendehusene.	-	146	168
	5. Legge til rette for selvstyrte grupper innen musikk, dans, film med mer, i bydelshusene/grendehusene og på Samsen kulturhus. Antallet grupper.	-	105	73
	6. Antall talentutviklingstilbud på kulturskolen.	2	3	4
	7. Antall offentlige konserter, forestillinger og utstillinger i kulturskolens regi.	87	70	58
8. Antall utstillinger på bibliotekene.	215	120	134	

<b>Byen det er godt å leve i</b>				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Innbyggerne har trygge og funksjonelle nærmiljøer og stolthet og identitet i forhold til eget lokalområde.</li> <li>Innbyggerne har utdanning, ferdigheter og kunnskaper som utvikler evner og talenter.</li> <li>Innbyggerne har god helse og opplever god livskvalitet.</li> <li>Innbyggerne deltar aktivt i lokalsamfunnet.</li> <li>Innbyggerne er i arbeid og aktivitet.</li> </ul>				
Nr.	Periodemål for hele perioden – beskrivelse av indikator	Status 2015	Mål 2016	Status 1.9.2016
<b>4</b>	Færre ungdom (18-24 år) faller utenfor utdanning og arbeidsliv.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall lærlinger i Kultursektoren.	17	20	18
	2. Antall ungdom i praksis og jobbtrening i Kultursektoren.	5	6	3
3. Andel elever som står uten tilbud om arbeid eller skole, to år etter endt forløp på Gateakademiet.	5 %	7 %	6,67 %	

<b>5</b>	Færre barnefamilier opplever relativ fattigdom.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall fritidsklubber i lokalområdene som tilbyr kveldsmat to ganger per uke.	12	12	12
	2. Antall barn og unge i målgruppa som får delta i gode, alminnelige og spennende ferietilbud og turer.	545	500	263
	3. Antall utlån av sportsutstyr til aktiviteter og turer i regi av fritidsenhetene, skolene og enheter innen helse- og sosialsektoren.	-	120	200
	4. Åpne møteplasser – kulturarenaer, som fritidsklubber, kulturhus for ungdom og bibliotek, med gratistilbud.	17	17	17
	5. Antall gruppetilbud med subsidierte deltakeravgifter.	-	35	39
6. Antall friplasser på Kulturskolen.	-	25	24	
<b>6</b>	Nyankomne flyktninger og innvandrere er integrert i barnehage, skole, fritidsaktiviteter, arbeid og samfunnsdeltakelse.			
	<u>Indikatorer:</u>			
	1. Antall ungdom i fritidsgrupper for nyankomne minoritetsungdom.	100	130	110
	2. Antall kompetansebyggende kurs/arrangementer i regi av biblioteket der flyktninger og innvandrere er en viktig målgruppe.	4	6	6
3. Antall deltakere i introduksjonsprogrammet som har praksisplass i Kultursektoren.	-	8	3	

<b>Klimabyen</b>				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kristiansand har en klimavennlig drift og forvaltning, og legger til rette for at innbyggerne og næringsliv også skal ha det.</li> </ul>				
<b>Nr.</b>	<b>Periodemål for hele perioden – beskrivelse av indikator</b>	<b>Status 2015</b>	<b>Mål 2016</b>	<b>Status 1.9.2016</b>
<b>1</b>	Kommunens drift og forvaltning er klimanøytral og kommunen legger til rette for klimavennlig adferd.  <u>Indikator:</u> 1. Alle enheter er miljøsertifisert og følger opp systemer for resertifisering og rapporterer årlig.	6	6	6

## Arbeidsgivervirksomheten

<b>En organisasjon i utvikling</b>				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kristiansand kommune har omdømme som en fremtidsrettet, kompetent og inkluderende organisasjon</li> </ul>				
<b>Nr.</b>	<b>Periodemål – beskrivelse av indikator</b>	<b>Status 2015</b>	<b>Mål 2016</b>	<b>Status 1.9.2016</b>

<b>1</b>	<b>Likestilling, inkludering og mangfold</b> Sektoren har oppnådd en mest mulig balansert sammensetning når det gjelder kjønn, etnisitet, alder og funksjonsevne blant personalet på hver arbeidsplass.  <u>Indikatorer:</u> 1. Kjønnsfordeling blant ansatte. • Kvinner • Menn  2. Kjønnsfordeling i lederstillinger (enhetsledere). • Kvinner • Menn  3. Antall enheter som har igangsatt tiltak for å rekruttere medarbeidere med innvandrerbakgrunn.	56,3 %	57,0 %	54,9 %
		43,7 %	43,0 %	45,1 %
		50,0 %	50,0 %	50,0 %
		50,0 %	50,0 %	50,0 %
		-	3	0
<b>2</b>	<b>Leder- og kompetanseutvikling</b> Kultursektorens ansatte har kompetanse som oppfyller dagens og framtidens behov.  <u>Indikator:</u> Antall ansatte med avtale om kompetanseheving.	2	4	0
<b>3</b>	<b>Helsefremmende arbeidsmiljø</b> Arbeidsmiljøet er helsefremmende og det jobbes aktivt for å få ned sykefraværet.  <u>Indikatorer:</u> 1. Sykefravær (i % av årsverk). • Kvinner • Menn  2. Antall egne trivselstiltak i sektoren, kulturelle, sosiale eller fysiske aktiviteter.	6,1 %	6,0 %	5,5 %
		8,2 %	6,0 %	8,5 %
		3,7 %	6,0 %	5,6 %
		21	8	6

## Effektive og brukervennlige tjenester

<b>En organisasjon i utvikling</b>				
Retningsmål i kommuneplanen:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kristiansand er regional drivkraft i utvikling av effektive og brukervennlige tjenester.</li> </ul>				
Nr.	Periodemål – beskrivelse av indikator	Status 2015	Mål 2016	Status 1.9.2016
<b>1</b>	<b>Kommunikasjon og åpenhet</b> Sektoren tar i bruk kommunikasjonsløsninger som gjør kontakt med innbyggerne enklere.  <u>Indikator:</u> Antall enheter som har tatt i bruk «SvarUT».	-	2	0

<b>2 Etikk og likestilte tjenester</b> Sektorens tjenester er like tilgjengelige, har lik kvalitet og gir like godt resultat uavhengig av brukernes kjønn, etnisitet, religion eller livssyn, funksjonsevne og seksuelle orientering. Redelighet, ærlighet og åpenhet kjennetegner vår virksomhet.			
	<u>Indikatorer:</u>		
	1. Antall klager fra brukere på tjenestene i forhold til likestilling, inkludering og mangfold.	1	0
2. Antall enheter som har gjennomgått etiske retningslinjer.	6	6	0

## 6. STATUS FOR PLAN- OG UTREDNINGSPROGRAMMET

Navn på plan / utredning	Kommentarer	Planlagt år for:				Status 1.9
		Oppstart = o	Vedtak = v			
		16	17	18	19	
<b>Kommunedelplaner:</b>						
Planprogram for kommunedelplan idrett og friluftsliv		o	v			I forslaget til kommunal planstrategi anbefales at kommunedelplanen prolongeres med to år, og at arbeidet med revideringen utsettes tilsvarende.
Kommunedelplan for idrett og friluftsliv	Revideres hvert fjerde år		o	v		
<b>Temaplaner- og utredninger:</b>						
Behovsvurdering Kultursenter øst		v				Klar for sluttbehandling i bystyret 26.10
Kulturarbeid i lokalområdene		o	v			Arbeidet startes opp som planlagt høsten 2016.

## 7. OPPFØLGING AV VEDTATTE VERBALFORSLAG I BUDSJETTBEHANDLINGEN

Vedtak	Status 1.9
Bystyret ber om at det innen mai 2016 nedsettes et utvalg sammen med idretten for å se på kostnader ved leie av idrettsanlegg og arrangementsavgiften.	Utvalgets rapport behandles i kulturstyret 28.9.

Bystyret ber om en sak knyttet til parkeringsdekning ved Sukkevannshallen.	Behandlet i bystyret 1.6.
Kultursektoren gis i oppdrag å utarbeide en plan for kulturtiltak/utstillinger i Christiansholm festning, når denne nå blir allment tilgjengelig. Dette er spesielt aktuelt i turistsesongen.	Arbeidet igangsettes som planlagt høsten 2016.
Kristiansand er vertsby for regionale kompetansesentre innen film, musikk, billedkunst og litteraturformidling. Dette er viktige medspillere for kommunen i arbeidet med å realisere kulturstrategiens hovedmål om vekst og profesjonalisering i byens kulturliv. For teater og dans mangler det imidlertid et like veletablert kompetansesenter på Sørlandet. Før neste rulling av handlingsprogrammet ønsker bystyret seg forelagt en sak om mulighetene for oppbygging av et regionalt kompetansesenter for scenekunst.	Sak fremmet for behandling i bystyret 21.9.
Bystyret ber om en sak der muligheten for tettere samarbeid mellom kulturskolen og SFO tydeliggjøres. Konkrete forslag og prøveordninger skal synliggjøres.	Arbeidet påbegynt våren 2016, og startes opp igjen med ny kulturskolerektor i løpet av høsten.
Bystyret ber Kristiansand Eiendom, sammen med kultursektoren, om å utrede sak om fremtidig lokalisering av Kulturskolen.	Behandlet i bystyret 22.6.
Bystyret ber administrasjonen vurdere å utrede sak om å etablere en bibliotekfilial på østsiden av byen.	Svar på oversendelse behandlet i formannskapet 8.6. Inngår i behovsutredningen for Kultursenter øst som behandles i bystyret 26.10.
Det utarbeides en helhetlig strategi for styrking av Kulturaksen.	Arbeidet starter opp som planlagt høsten 2016.
Bystyret ber om at det utarbeides en strategisk plan for offentlig utsmykning og kunst i det offentlige rom.	

## **Punkt 64/16: Tilskudd til kunst- og kulturformål - større saker 2.halvår 2016**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 64/16, Tilskudd til kunst- og kulturformål - større saker 2.halvår 2016

Administrative tilsagn 2.halvår 2016.xlsx

Administrative avslag 2.halvår 2016.xlsx

Dato 13. september 2016  
Saksnr.: 201602822-107  
Saksbehandler Jørgen Skauge

**Saksgang**  
Kulturstyret

**Møtedato**  
28.09.2016

## Tilskudd til kunst- og kulturformål - større saker 2.halvår 2016

### Sammendrag

Bystyret har satt av kr 1 200 000 på budsjettposten «Tilskudd til kunst- og kulturformål» i 2016. I denne søknadsrunden kom det inn 62 søknader der det totalt ble søkt om 1,6 mill kr i tilskudd. Kulturdirektøren legger opp til å fordele midlene slik:

	1.halvår 2016	2. halvår 2016	Totalt
Tilskudd – administrativ behandling	kr 460 000	kr 460 000	kr 920 000
Tilskudd – politisk behandling	kr 240 000	kr 40 000	kr 280 000
Sum	kr 700 000	kr 500 000	kr 1 200 000

54 søknader er i henhold til retningslinjene ferdigbehandlet administrativt (se vedlagte lister over administrative tilsagn og avslag). Åtte søknader fremmes for behandling i kulturstyret.

Det foreslås at fem søknader innvilges med tilskudd, mens tre søknader avslås. I fire av sakene er det foreslått bruk av kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto, hvor det før møtet gjenstår kr 195 000. Dersom kulturstyret ønsker å gi ytterligere bevilgninger, enten til de store prosjektene eller søknadene som allerede er saksbehandlet administrativt, må kulturstyret bruke mer av tilleggsbevilgningskontoen.

Den enkelte søknad er gitt en nærmere vurdering i bakgrunn for saken.

### Forslag til vedtak

1. Fra tilskuddsordningen til kunst og kulturformål bevilger kulturstyret
  - a) kr 40 000 til Vest-Agder Idrettskrets for film og bok til 100-årsjubileum.
2. Fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto bevilger kulturstyret
  - a) kr 30 000 til Kristiansand barne- og ungdomsteater for musikalen «Honk!».
  - b) kr 30 000 til Kulturalliansen Maskefall for videreføring av Maskefall.
  - c) kr 20 000 til Husgruppa for Bentsens hus for nødvendige utbedringer.
  - d) kr 10 000 til Stiftelsen Arkivet for internasjonalt seminar.

3. Kulturstyret avslår søknadene fra

- a) Aodei Visual AS – Produksjon av webserien The Sunday Crew.
- b) Evensen Pictures – Dokumentarfilmen «Skateboarding across Norway».
- c) Stiftelsen psykiatrisk opplysning – «Råolje» minnebok om Alexander L. Kielland-ulykken.

Stein Tore Sorthe  
Kulturdirektør

Jørgen Skauge  
rådgiver

Vedlegg:  
Administrative tilsagn  
Administrative avslag

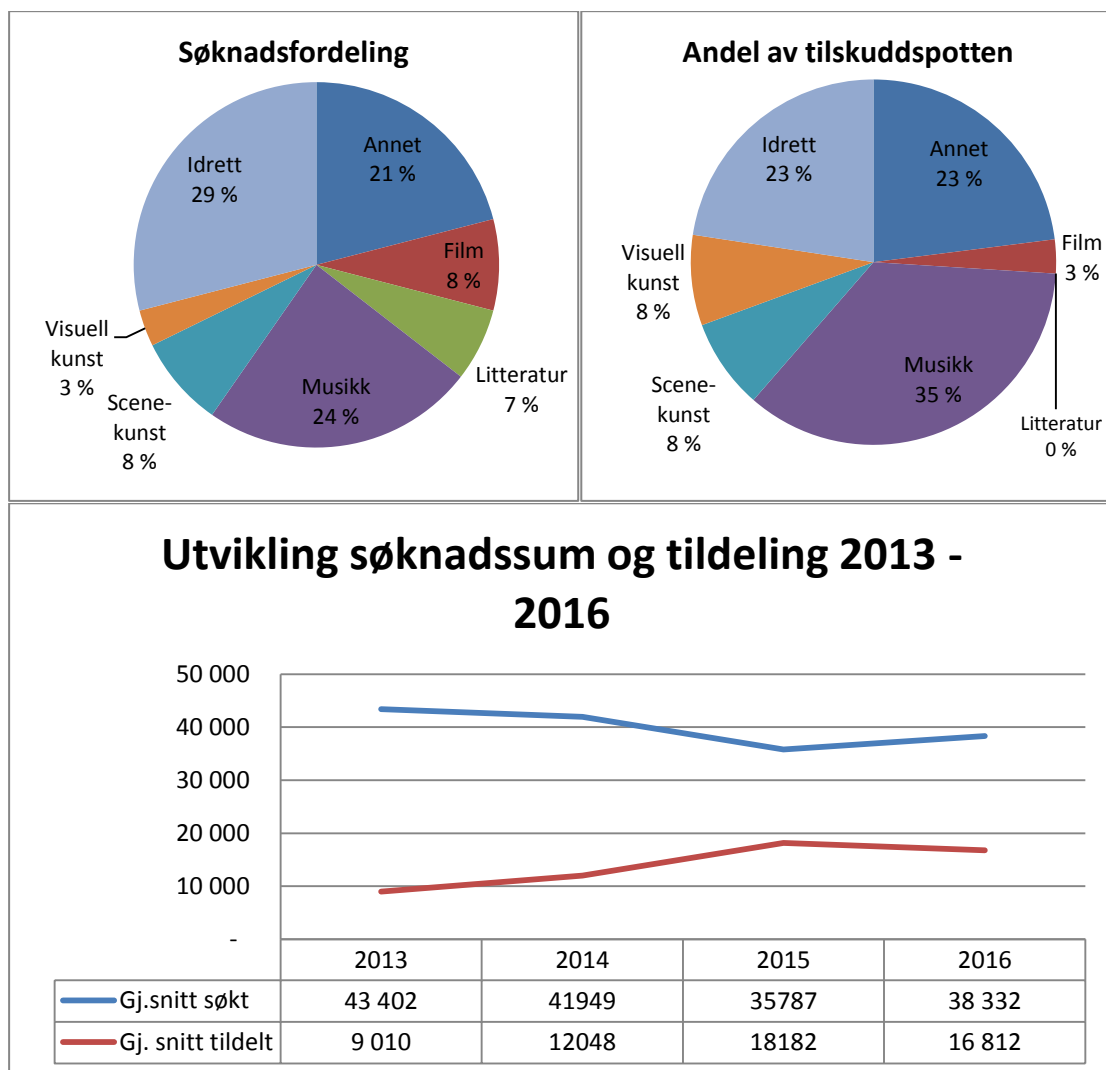
## Bakgrunn for saken

Bystyret har satt av kr 1 200 000 på budsjettposten «Tilskudd til kunst- og kulturformål» i 2016. I denne søknadsrunden kom det inn 62 søknader der det totalt ble søkt om 1,6 mill kr i tilskudd. Kulturdirektøren legger opp til å fordele midlene slik:

	1.halvår 2016	2. halvår 2016	Totalt
Tilskudd – administrativ behandling	kr 460 000	kr 460 000	kr 920 000
Tilskudd – politisk behandling	kr 240 000	kr 40 000	kr 280 000
Sum	kr 700 000	kr 500 000	kr 1 200 000

54 søknader er i henhold til retningslinjene ferdigbehandlet administrativt (se vedlagte lister over administrative tilsagn og avslag). Åtte søknader fremmes for behandling i kulturstyret.

Det foreslås at fem søknader innvilges med tilskudd, mens tre søknader avslås. I fire av sakene er det foreslått bruk av kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto, hvor det før møtet gjenstår kr 195 000. Dersom kulturstyret ønsker å gi ytterligere bevilgninger, enten til de store prosjektene eller søknadene som allerede er saksbehandlet administrativt, må kulturstyret bruke mer av tilleggsbevilgningskontoen.



### **Vest-Agder Idrettskrets – Bok og filmprosjekt til 100-års jubileum i 2017**

Vest-Agder Idrettskrets har 100-årsjubileum i 2017 og er den nest eldste kretsen i landet. Det er nedsatt en komité som består av seks frivillige idrettsveteraner. Det søkes nå om kr 60 000 til å produsere en bok som dokumentasjon over idrettens historie i fylket samt et filmprosjekt som skal dokumentere historiske begivenheter og idrettsarrangementer.

Til å skrive boka har de fått med seg Nils M. Justvik som er ansatt på UiA som historiker med doktorgrad. Boka, som antas å bli på 400-500 sider, der idrettsbevegelsen i Kristiansand er sentral, har ambisjon om å dokumentere idretten inn i et større samfunnsperspektiv slik at den blir leseverdig for både for idrettsinteresserte og andre.

Til å lage filmprosjektet, som har en kostnadsramme på kr 150 000, har Kretsen fått med seg NRK-veteranene Johan Christian Sandvand og Inge Fosselie. Filmen er støttet av fylkeskommunen med kr 40 000. Både boka og filmen er tenkt lansert sammen i forbindelse med jubileet.

Kulturdirektøren vurderer søknaden som god og prosjektet som spennende og vil tilrå å støtte dette med kr 40 000 fra tilskuddsposten.

Budsjett: kr 600 000

Søknadssum: kr 60 000

Forslag tildeling: kr 40 000

### **Kristiansand Barne- og Ungdomsteater (KBUT) – Musikalen Honk**

KBUT søker om kr 45 000 til musikalen HONK som skal vises i Kilden Teater- og Konserthus 8. - 15. desember 2016. Musikalen ble første gang satt opp ved Watermill Theatre i London i 1993. I 2000 fikk den prisen "Olivier Award" for beste musikal. Engelsk manus er ved George Stiles og Anthony Drewe. Manus er oversatt til norsk ved Jostein Kierkeby-Garstad og Knut Gjelle Angell. I denne versjonen er musikalen bl.a. satt opp ved Bårdar (2014). Manus bearbejdes nå av Jostein Kierkeby Garstad og Ina Maria Brekke for Barne- og ungdomsteateret. Disse vil også være regissører. Sangpedagog er Ingunn Abrahamsen.

Produksjonen har også søkt tilskudd hos Frilynt (Frifond, teaterfond, kursmidler) samt Norsk Kulturråd, LOS fondet og Cultiva. KBUT er mottaker av årlig tilskudd på egen post fra kulturbudsjettet og kan i henhold til retningslinjene normalt ikke søke på denne tilskuddsposten. Kulturdirektøren vil imidlertid foreslå å prioritere støtte til musikalen og vil tilrå å innvilge kr 30 000 fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto.

Budsjett: kr 768 000

Søknadssum: kr 45 000

Forslag tildeling: kr 30 000 – fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto

### **Kulturalliansen Maskefall – videreføring av Maskefall**

Maskefall ble satt opp på Kilden 10.-14. mai 2016. Forestillingen var et resultat av et prosjekt som har strukket seg over flere år der 2015 og 2016 har vært finansiert ved hjelp av Extrastiftelsen, totalt 583 000 kroner. Prosjektet ble også tildelt 20 000 kroner fra Sparebanken Sør til hovedprosjektet. Et forprosjekt ble finansiert av samarbeidspartnerne Mental Helse, Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse, A-larm og Kristiansand kommune. Det ble også produsert musikk og tekst under navnet Maskefall. Forestillingen bygget på arbeidet gjort i henholdsvis dramagruppen ledet av Kristian Landmark, og dansegruppen ledet av Karin Moe Hennie. Dramagruppen ble avholdt på energiverket, og dansegruppen på Samsen. Prosjektet retter seg mot mennesker med psykiske lidelser og /eller rusproblematikk. Det er viktig at dette prosjektet fortsetter ut året. Mange av deltakerne har fått et anselig løft av arbeidet.

I påvente av en ny større prosjektsøknad for hovedprosjektet for 2017/2018 søker nå Kulturalliansen Maskefall om kr 50 000 til videreføring av dramagruppe og dansegruppe høsten 2016. Det gjelder aktivitet for ca. 30 deltakere 2 ganger pr. måned. De søker også finansiering gjennom Helse- og Sosialsektoren på kr 50 000 til samme formål.

Formålet det søkes til omhandler drift av gruppene og faller således utenfor retningslinjene for tilskuddsordningen. Kulturdirektøren vurderer at tiltaket har stor positiv effekt for deltakerne og ikke minst at det gir en god signaleffekt å bidra til kulturarenaer for denne målgruppen, og vil tilrå å gi støtte med kr 30 000 fra tilleggsbevilgningskontoen.

Budsjett: kr 100 000

Søknadssum: kr 50 000

Forslag tildeling: kr 30 000 – fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto

### **Husgruppa for Bentsens hus – Utbedring av bakgårdsbygningen i Bentsens hus**

Husgruppa for Bentsens hus søker om tilskudd utbedringsarbeid i uthusbygningen/stallen. Det gjelder både nødvendige utbedringer og forbedringer for å kunne få større utnyttelse av arealet, blant annet installere lys og legge gulvbord på loftet. Det er også ønskelig å forbedre adkomsten til loftet ved å etablere en enkel åpen trappestige i stallen. Bentsens hus fungerer som lokalhistorisk senter og er tilholdssted for flere historiske foreninger, som blant annet Agder historielag, DIS, Fortidsminneforeningen og Christianssands Byselskab.

Budsjett: kr 77 769

Søknadssum: kr 50 000

Forslag tildeling: kr 20 000 – fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto

### **Stiftelsen Arkivet – Internasjonalt mediehistorisk seminar**

Stiftelsen Arkivet søker om tilskudd til et internasjonalt seminar om kino som en demokratisk samfunnsinstitusjon. Dette skjer som ledd i arbeidet knyttet til en doktorgrad om kulturpropaganda, hverdagsmotstand og kinoens betydning under 2. verdenskrig. Historikere og film- og medievitere fra forskjellige land skal presentere og diskutere ny forskning om hva som egentlig foregikk på kinoene i Europa i perioden 1939-1945. Visning av filmer fra perioden inngår som del av programmet og seminaret arrangeres i samarbeid med Cinemateket.

Søkelyset vil særlig bli rettet mot hvordan kinoene fungerte som en arena der nazistisk propaganda møtte kino som en demokratisk samfunnsinstitusjon. Det vil også bli lagt vekt på å få frem overføringsverdien til antidemokratiske utfordringer som dagens europeiske samfunn står overfor.

Budsjett: kr 75 000

Søknadssum: kr 10 000

Forslag tildeling: kr 10 000 – fra kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto

### **Amodei Visual – Webserien The Sunday Crew.**

Serien omhandler en kriminell bande i Kristiansand som drømmer om å gjøre det store brekket, og er planlagt produsert som en sesong med seks episoder som skal publiseres på Youtube. Produksjonen tar sikte på utstrakt bruk av aktører fra Kristiansand. Ambisjonen er å skape en webserie som promoterer Kristiansand slik som tv serien «Lillyhammer» promoterte Lillehammer by.

Som web-serie faller produksjonen utenfor retningslinjene til både Filminstituttet og Sørnorsk filmsenter og det er derfor ikke søkt støtte her. Det er ikke søkt andre instanser utover en

finansiering basert på kapital fra Amodei Visual as og private investorer. Produksjonen har fått betydelig oppmerksomhet på sosiale medier og er forsøkt finansiert gjennom crowdfunding. Ambisjonen før sommeren var å samle inn kr 250 000, men dette lyktes ikke da det pr. juni 2016 bare var reist kr 77 000.

Kulturdirektøren vurderer prosjektet som spennende, men i overkant ambisiøst og i mindre grad betryggende finansiert og vil ikke tilrå å gi støtte til produksjonen.

Budsjett: kr 583 600  
Søknadssum: kr 333 600  
Forslag tildeling: 0

### **Evensen Pictures – Skateboarding Across Norway.**

Evensen Pictures søker om kr 25 000 til filmprosjektet Skateboarding Across Norway. Produksjonselskapet består av to unge gutter på 21 og 22 år stiftet i 2014 og lokalisert i Tønsberg. De har siden oppstarten arbeidet med mindre kommersielle produksjoner for bl.a. Nidar, Biltema, Komplett mm.

Skateboarding Across Norway er en 80 minutters dokumentarfilm som følger fem profesjonelle skatere på en episk reise gjennom hele Norge med gjester fra utlandet. Med profesjonelle filmfotografer, dronebilder og et gjennomtenkt lydbilde skal det produseres en internasjonal dokumentarfilm for målgruppen 13-24 år. Enkeltdeler av produksjonen skal foregå i Kristiansand og søknaden fokuserer på gevinster med dette.

Totalbudsjettet for hele produksjonen er på 2 mill. kr og fremmes derfor for kulturstyret for politisk behandling. Halvparten av budsjettet representerer arbeidsinnsats, egeninnsats og egen finansiering. Det er ikke søkt støtte fra Sørnorsk filmsenter. Søknaden er drøftet med leder i Sørnorsk filmsenter som mener at selv om søker var hjemmehørende i regionen ville ikke produksjonen fått støtte her. Kulturdirektøren vil ikke tilrå å gi støtte til produksjonen.

Budsjett: kr 2 000 000  
Søknadssum: kr 25 000  
Forslag tildeling: 0

### **Stiftelsen psykiatrisk opplysning – Boken «Råolje»**

Stiftelsen psykiatrisk opplysning har søkt om økonomisk støtte til produksjon av boken Råolje, som omhandler Alexander L. Kielland-ulykken. Boken er en minnebok om hendelsen, og hvordan ulykken i ettertid er minnet og hvilke konsekvenser ulykken ga. Det blir en visuell dokumentarbok som tar opp Kiellandulykken på en ny måte. Boken har blant annet intervjuer med mange mennesker som direkte eller indirekte var berørt av ulykken. Det var flere personer fra Kristiansand og Sørlandet som omkom i ulykken. Boken er fullfinansiert og kulturdirektøren prioriterer derfor ikke å innvilge økonomisk tilskudd til prosjektet. Forespørsel angående innkjøp av boken videresendes biblioteket.

Budsjett: kr 1 200 000  
Søknadssum: åpen sum  
Forslag tildeling: 0

## **Punkt 65/16: Nye retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 65/16, Nye retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast

Retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast.docx

Vedtatte retningslinjer for offentlig utsmykking.pdf

Vedtatte retningslinjer for kunst i offentlige uterom i Kristiansand kommune.pdf



Dato 16. september 2016  
Saksnr.: 201612037-1  
Saksbehandler Angjerd Munksgaard

**Saksgang**  
Kulturstyret

**Møtedato**  
28.09.2016

## Nye retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom - høringsutkast

### Sammendrag

I forbindelse med kommunens flytting av kontorlokaler til Rådhuskvartalet ble saken «Kunsten i det nye rådhuskvartalet - en helhetlig plan» behandlet av bystyret 24.10.2012. Ett av punktene som ble vedtatt var «*Det foretas en evaluering av retningslinjene som følges i saker om kunst i offentlig rom*». Status for arbeidet med evaluering av retningslinjene ble omtalt i bystyresaken «Kunsten i Rådhuskvartalet – oppfølging av helhetsplanen» 09.04.2014, hvor rådmannen varslet en snarlig prinsippsak om revidering av retningslinjene for utsmykking og kunst i det offentlige rom. Saken «Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom – prinsippsak» kom opp i formannskapet 10.09.2014, etter først å ha blitt behandlet i kulturstyret. Formannskapet gikk enstemmig inn for kulturdirektørens forslag til vedtak: «*Formannskapet ønsker en utredning av fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom*».

Nåværende ordning i Kristiansand kommune baserer seg på to ulike sett med retningslinjer. Det er «*Retningslinjer for offentlig utsmykking av bygg i Kristiansand kommune*»(se vedlegg), sist revidert i 2004, og «*Retningslinjer for kunst i offentlig uterom i Kristiansand kommune*»(se vedlegg), vedtatt som vedlegg til Kvadraturplanen i juni 2012.

I flere norske kommuner er det de siste årene innført ordninger hvor det opprettes fond som baserer seg på en avsetning av det totale investeringsbudsjettet i kommunen i stedet for at det prosentvis avsettes midler til hvert enkelt byggeprosjekt. Det varierer hvordan fondet er bygd opp, og hvilken størrelse man har på avsetningen, men hovedprinsippene er i stor grad like.

Dagens ordning i Kristiansand kommune er tilrettelagt med tanke på utsmykking av nybygg, tilbygg og ombygginger. Ordningen med kunstnerisk utsmykking gjelder alle kommunale bygg som har offentlig funksjon. Rent praktisk fungerer ordningen greit slik den er tiltenkt, men ut over dens funksjon finnes det ingen overordnede retningslinjer eller strategier når det gjelder utsmykking av kommunens øvrige bygningsmasse. Dette gjelder for øvrig også for det offentlige uterommet.

I Kristiansandsmodellen foreslås det at det hvert år settes av 1 % av kommunens totale investeringsbudsjett som skal gå til kunst i offentlige bygg og uterom. Det foreslås at fondet deles i to hvor 75 % av fondet settes av til prosjekter knyttet til nybygg, tilbygg, ombygginger i tillegg til mulighet for å kunne igangsette andre kunstprosjekter i det offentlige rom av varig eller temporær art.

25 % settes av til drift i form av vedlikehold, restaurering, katalogisering og formidling.

Kulturdirektøren ønsker å arbeide for at det i kommunens handlingsprogram fra og med 2018 innarbeides at det avsettes 1 % av kommunens totale investeringsbudsjett til kunst i offentlige bygg og uterom i Kristiansand, og at man utarbeider nye retningslinjer tilpasset *Kristiansandsmodellen*.

Forslag til vedtak

Kulturstyret legger ut vedlagte retningslinjer på høring til kunstnerorganisasjoner og berørte etater i kommunen.

Stein Tore Sorthe  
kulturdirektør

Angjerd Munksgaard  
rådgiver

Vedlegg:

- Nye retningslinjer for bygg i kommunale bygg og uterom
- Retningslinjer for offentlig utsmykking i Kristiansand kommune (dagens ordning)
- Retningslinjer for kunst i offentlige uterom i Kristiansand kommune (dagens ordning)

## Bakgrunn for saken

I forbindelse med kommunens flytting av kontorlokaler til Rådhuskvartalet ble saken «Kunsten i det nye rådhuskvartalet - en helhetlig plan» behandlet av bystyret 24.10.2012. Ett av punktene som ble vedtatt var «*Det foretas en evaluering av retningslinjene som følges i saker om kunst i offentlig rom*». Status for arbeidet med evaluering av retningslinjene ble omtalt i bystyresaken «Kunsten i Rådhuskvartalet – oppfølging av helhetsplanen» 09.04.2014, hvor rådmannen varslet en snarlig prinsippsak om revidering av retningslinjene for utsmykking og kunst i det offentlige rom. Saken «Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom – prinsippsak» kom opp i formannskapet 10.09.2014, etter først å ha blitt behandlet i kulturstyret. Formannskapet gikk enstemmig inn for kulturdirektørens forslag til vedtak: «*Formannskapet ønsker en utredning av fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom*».

Ved behandlingen av handlingsprogrammet for perioden 2016-2019 i bystyret 16.12.2015 ble følgende verbalforslag vedtatt; «*Bystyret ber om at det utarbeides en strategisk plan for utsmykning og kunst i det offentlige rom.*»

Vedtaket og verbalforslaget må sees i sammenheng, og utredning av en fondsmodell vil være avgjørende for kommunens videre arbeid med en strategisk plan for utsmykking i det offentlige rom. Det er derfor naturlig at fondsutredningen kommer i forkant av en strategisk plan og vil være et tydelig signal om at kommunen ønsker å ha et langsiktig og overordnet forhold til kunst i det offentlige rom. En strategisk plan for kunst i det offentlige rom vil således ha utredningen, «Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom i Kristiansand kommune», som utgangspunkt i sitt videre arbeid.

Formålet med en utredning er å se på hvilke retningslinjer som er førende i kommunen i dag og hvordan disse administreres, for så å se på mulighetene ved en fondsmodell tilpasset kommunens behov. Det vil også være naturlig å se på andre kommuners retningslinjer og erfaringer på området.

## Fondsmodell

Nåværende ordning i Kristiansand kommune baserer seg på to ulike sett med retningslinjer. Det er «*Retningslinjer for offentlig utsmykking av bygg i Kristiansand kommune*» (se vedlegg), sist revidert i 2004, og «*Retningslinjer for kunst i offentlig uterom i Kristiansand kommune*» (se vedlegg), vedtatt som vedlegg til Kvadraturplanen i juni 2012.

I flere norske kommuner er det de siste årene innført ordninger hvor det opprettes fond som baserer seg på en avsetning av det totale investeringsbudsjettet i kommunen i stedet for at det prosentvis avsettes midler til hvert enkelt byggeprosjekt. Det varierer hvordan fondet er bygd opp, og hvilken størrelse man har på avsetningen, men hovedprinsippene er i stor grad like.

En utredning ønsker å undersøke hva som vil være den beste løsningen for Kristiansand kommune når det gjelder kunst i offentlige bygg og uterom. Fungerer dagens ordning godt nok eller er det hensiktsmessig med en ny ordning med et romsligere nedslagsfelt enn det dagens ordning tilbyr.

## Hvorfor kunst i offentlige bygg og uterom?

Kunst i offentlig rom (KORO) ble etablert i 1976 som «Utsmykkingsfondet for statlige bygg». Utsmykningsfondets opprettelse kan sies å ha hatt en todelt hensikt:

1. Formidle kunstopplevelser til et bredt publikum

## 2. Sikre flere arbeidsoppgaver og inntektsmuligheter for kunstnere

Fra opprettelsen i 1976 og fram til 1992, var fondets eneste oppgave å produsere kunst til statlige bygg, etter søknad. Fondet fikk midler over Kulturdepartementets budsjett, og det var en intensjon om at 1 % av statens samlede byggekostnader skulle avsettes til utsmykking. Dette skjedde imidlertid ikke i praksis. Den statlige byggeaktiviteten var langt større enn det bevilgningene skulle tilsi. Utover 1980- og 1990-tallet økte bevisstheten om dette, og førte til en innsats for å styrke Utsmykningsfondet og sikre de statlige bevilgningene til kunstproduksjon. I 1997 ble det fastsatt en kongelig resolusjon som innførte en trinnvis prosentordning der 0 til 1,5 % av byggesummen skulle gå til utsmykking, avhengig av grad av offentlighet, antall brukere, symbolverdi med videre. Dette førte til at prinsippet om kunst tilknyttet statlige og offentlige bygg ble mer forpliktende, slik det også kom til uttrykk i Kulturdepartementets Arkitekturmelding fra 1995, der estetikk ble likestilt med funksjonalitet.

Rikshospitalet ble «symbolbygget» i denne perioden og viste gjennom sin nasjonale betydning og egenart, viktigheten av KOROs og kunstens spesielle samfunnsmessige ansvar. Rikshospitalets ble hver dag fylt av mennesker fra hele landet, mange av dem i vanskelige livssituasjoner – kunsten måtte også forholde seg til menneskene, ikke bare bygget og dets utforming.

### «Det offentlige rom»

Rent juridisk er det «offentlige rom» et fysisk territorium som alle har tilgang til, et rom som ikke ekskluderer. Derimot er begrepet «offentlighet» ikke statisk, snarere har det vært gjenstand for vedvarende diskusjon. I byplanlegging snakker man om offentlighet som en fysisk størrelse; parker, rekreasjonsområder, torg og andre offentlig eide og forvaltede uterom, i motsetning til mer private domener knyttet til bolig og arbeid. Ettersom et økende antall rom er privatiserte, og i dag fremstår som halvoffentlige, må definisjonen utvides; et offentlig rom er ikke nødvendigvis et offentlig eid rom i juridisk forstand, det er et rom som er fritt tilgjengelig for publikum – og det har nødvendigvis ikke fastlagte fysiske rammer.

For at det offentlige rom skal ivareta sin rolle er det viktig at det uttrykker en diversitet og åpner for at alle kan finne tilhørighet her. Bevisstheten omkring det offentlige rom blir derfor svært viktig. Plassering av objekter i det offentlige rom bør være gjennomtenkt og del av en helhetlig plan, og ikke kun styres av funksjon eller definisjon.

### Dagens ordning

Dagens ordning i Kristiansand kommune er tilrettelagt med tanke på utsmykking av nybygg, tilbygg og ombygginger. Med utsmykking menes her utarbeidelse/montering av enhver form for dekorativt arbeid av billedmessig, skulpturell og kunsthåndverksmessig art. Kunstprosjektet kan plasseres både i og utenfor bygningen, eller være et selvstendig kunstverk integrert i bygget. Ordningen med kunstnerisk utsmykking gjelder alle kommunale bygg som har offentlig funksjon. Bygninger som ikke gir vanlig adgang for publikum, for eksempel lagerbygg, garasjer o.l. kommer ikke inn under ordningen med mindre særlige forhold gjør det ønskelig med en utsmykking.

Følgende tabell brukes for å regne ut beløpet som skal avsettes til kunst.

Bygg m / byggekost under kr 2. mill.	2 %
Bygg m / byggekost kr 2 mill. – 2 999 999,-	1,9 %
Bygg m / byggekost kr 3 mill. – 3 999 999,-	1,8 %
Bygg m / byggekost kr 4 mill. – 4 999 999,-	1,7 %
Bygg m / byggekost kr 5 mill. – 5 999 999,-	1,6 %
Bygg m / byggekost kr 6 mill. – 6 999 999,-	1,5 %

Bygg m / byggekost kr 7 mill. – 7 999 999,- 1,4 %  
Bygg m / byggekost kr 8 mill. – 8 999 999,- 1,3 %  
Bygg m / byggekost kr 9 mill. – 9 999 999,- 1,2 %  
Bygg m / byggekost kr 10 mill.- 10 999 999,- 1,1 %  
Bygg m / byggekost kr 11 mill. – og over - 1 %

Når byggesummen er vedtatt (og utsmykningen beløper seg til mer enn kr 50 000), nedsettes utsmykkingskomiteen straks, sånn at arbeidet kan gå parallelt med planleggingen og byggingen, og kunsten tilpasses bygget best mulig.

Utsmykkingskomiteen skal ha følgende sammensetning:

1 representant fra byggherren  
1 representant fra brukerne av bygget (de ansatte)  
1 representant fra byggets arkitekt  
1 kunstnerrepresentant/konsulent oppnevnt av det regionale samarbeidsråd for utsmykking (RSU).  
Byggherrens representant er leder for komiteen.

Utsmykkingskomiteen oppnevnes så tidlig som mulig i planprosessen avhengig av hvilken type utsmykking som er aktuell. Utførende kunstner(e) skal likeledes inn på et tidlig tidspunkt, i planleggingen av bygget.

Ved utsmykking av en verdi under kr 50 000 foretar kulturdirektøren utvelgelsen, i samråd med brukerne av bygget. Utpekes egen konsulent til oppdrag avtales i forkant om tjenesten skal honoreres. Honoraret blir i så fall å belaste de midler som er avsatt til utsmykkingen.

Utsmykkingskomiteen skal utarbeide utsmykkingsplan som inneholder følgende;

- begrunnelse for valg av plassering av utsmykking, arten av utsmykking samt valg av utførende kunstner.
- angivelse av materiale, teknikk og størrelse/volum
- budsjett
- fremdriftsplan

Det skal videre fremgå av planen hvorvidt denne er tenkt gjennomført ved

- åpen eller lukket konkurranse
- oppdrag til navngitt kunstner
- innkjøp av eksisterende verk av navngitt kunstner enten på utstilling eller direkte av kunstneren

Dagens ordning «*Retningslinjer for offentlig utsmykking av bygg i Kristiansand kommune*» kan med fordel forbedres på flere punkter. Rent praktisk fungerer ordningen greit slik den er tiltent, men ut over ordningens funksjon finnes det ingen overordnede retningslinjer eller strategier når det gjelder utsmykking av kommunens øvrige bygningsmasse. Dette gjelder for øvrig også for det offentlige uterommet.

Ordningen tar heller ikke høyde for at kunstverk i kommunens eie har behov for vedlikehold og regelmessig tilsyn. Det er per i dag ikke satt av penger i kommunens budsjetter til disse formålene, hvilket gjør at det i liten grad prioriteres. Dette fører igjen til at flere verk i kommunens eie gradvis forfaller og i verste fall ødelegges på grunn av manglende vedlikehold.

Et eksempel på at man også har valgt kunstprosjekt på kommunale bygg som ikke har en direkte offentlig funksjon, kan være administrasjonsbygget som er plassert i Odderøya Renseanleggs fjellhall. Kunstverket «Metropolis» ferdigstilles denne høsten. Administrasjonsbygget er i utgangspunktet kun tilgjengelig for renseanleggets ansatte. Det vil bli mulighet for skoleklasser/barnehager og grupper å få omvisning i anlegget etter avtale.

Dette viser at kommunen har en positiv innstilling til kunstprosjekter, og ser verdien av det kunstneriske uttrykket selv om ikke bygget har en sentral offentlig funksjon i kommunen.

Det er likevel ingen overordnet plan og strategi for dette arbeidet, noe som i større grad kunne vært mulig om man innførte en fondsordning knyttet opp mot kommunens totale investeringsbudsjett.

### «Kristiansandsmodellen»

Ved en revidering av retningslinjer og opprettelse av et fond vil nedslagsfeltet bli betraktelig større, og man vil i tillegg få midler øremerket vedlikehold, restaurering, katalogisering og formidling – noe som er fraværende slik ordningen fungerer i dag.

Dette vil gjøre arbeidet med kunstprosjekter i kommunen mer forutsigbart, man vil i tillegg til nye prosjekter få mulighet til å igangsette mindre prosjekter utenfor rammen «nybygg, tilbygg og ombygging». Med en fondsmodell kan man også i større grad sette i gang prosjekter i bydelene, og videre få en tydeligere og mer helhetlig strategi for kunst i bygg og uterom i kommunen.

Dette har ført til administrasjonens arbeid med Kristiansandsmodellen. Kristiansandsmodellen har sett på ulike byers løsninger av fondsmodeller. Det er blant annet sett på «Utsmykkingsordningen i Trondheim kommune» og «Retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom» i Sandnes kommune.

I løpet av de siste 10-15 årene er kunst i offentlig rom det området Trondheim kommune har prioritert sterkest innen samtidskunsten. Utsmykkingsordningen, som ble utvidet i 2002, står i en særstilling i Norge med sin andel på 1,25 % av kommunens samlede investeringsbudsjett. Trondheim skiller med en av Norges største samlinger av samtidskunst i det offentlige rom.

Siden starten 2003 og frem til 2012 har Trondheim kommune gjennomført over 200 nye utsmykninger/oppdrag fordelt på 130 plasser i byen, med størst tyngdepunkt i bydelene. 155 kunstnere har eller har hatt oppdrag som kunstnerisk konsulent. Til sammen er det brukt 106 millioner kroner. En stor del av kunstverkene befinner seg utendørs og kan betraktes av publikum til enhver tid. En god del av utsmykningene innendørs er dessuten lett tilgjengelig i resepsjoner og åpne publikumsarealer, mens det i andre tilfeller vil kreve avtale med den aktuelle enheten.

Når det gjelder Sandnes kommune settes det hvert år av 0,2 – 0,5 % av investeringsbudsjettet for byggeprosjekter i kommunen til kunst i kommunale bygg og uterom. Det kan være billedkunst, kunsthåndverk, elektronisk kunst, skulpturer enten som permanent eller temporær, frittstående eller integrert i bygningen eller uterommet. Sandnes kommune sier at; *«hensikten med denne ordningen er at du som beboer eller besøkende i byen skal få muligheten til å oppleve god kunst i møte med kommunale bygg og anlegg, at den skal være et bidrag til økt trivsel og et levende bymiljø, bidra til økt forståelse av kunst ved å bygge opp en variert kunstsamling i kommunen.»*

Sandnes kommune har arbeidet frem et sett med detaljerte retningslinjer for hvordan ordningen skal organiseres og forvaltes. De jobber også med å registrere alle verk i kommunen i dataprogrammet PRIMUS, som de fleste museer bruker, i tillegg er det laget en detaljert vedlikeholdsplan på alle verk i uterom i kommunens eie.

I Kristiansandsmodellen foreslås det at det hvert år settes av 1 % av kommunens totale investeringsbudsjett som skal gå til kunst i offentlige bygg og uterom. Det foreslås at fondet deles i to hvor 75 % av fondet settes av til prosjekter knyttet til nybygg, tilbygg, ombygginger i tillegg til mulighet for å kunne igangsette andre kunstprosjekter i det offentlige rom av varig eller temporær art.

25 % settes av til drift i form av vedlikehold, restaurering, katalogisering og formidling.

Kulturdirektøren har tidligere fremmet behovet for et profesjonelt registreringsverktøy. Da det ikke er prioritert midler til dette er den kommunale kunsten i dag i stor grad registrert av ansatte i skoler, barnehager, sykehjem og ulike enheter i hele kommunen. Det har ikke vært kvalitetssikring på den informasjonen som er kommet inn, og det er til dels store mangler i innmeldte data. Registreringen er ført i Sharepoint, administrasjonens dokumentarkiv.

Kristiansand kommune eier svært mange kunstverk av ulik karakter og kvalitet. Det er ingen som per i dag har en fullstendig oversikt over alle verk, og det er ingen som vet om det som er rapportert inn stemmer med virkeligheten.

Det er på det rene at mangel på registrering kan ha ført til at verk som har vært i kommunens eie kan ha gått tapt i årenes løp. Det anbefales at det ved en slik ordning som man nå jobber for, også legges til rette for at kommunen kan avse midler til et registreringsprosjekt hvor arbeidet gjøres av personer som kan registrere og arkivere de data som er nødvendige for å ha en fullstendig oversikt over kommunens kunstneriske verk og verdier. Dette vil også være sentralt i forhold til å etablere en oversikt over hvert enkelt verks behov for vedlikehold og restaurering. I og med at det i dag ikke finnes noe plan eller oversikt over hvert enkelt verk sier det seg selv at det heller ikke finnes noen vedlikeholdsrutiner.

En annen fordel ved et registreringsverktøy er muligheten for å gjøre materialet tilgjengelig for kommunens innbyggere. Både ved å lage oversikter over verk, men også produsere formidlingsmateriale til bruk i skoler, barnehager og liknende.

Det anbefales også at ordet «utsmykking» endres i nye retningslinjer. KORO har i mange år konsekvent jobbet for å endre begrepet til kunstprosjekt/kunst i offentlig rom. Kulturdirektøren mener Kristiansand kommune bør følge KOROs begrepsbruk.

Kommunen har i dag et rådgivende kunstutvalg som rapporterer til kulturstyret ved endringer eller nyervervelser av kunst i det offentlige rom. Det er naturlig å tenke at fondsstyret overtar denne funksjonen ved en opprettelse av *Kristiansandsmodellen*.

### **Tenkt organisering av modellen**

Det etableres et styre som har ansvar for fondet. Fondsstyret skal til en hver tid ha oversikt over aktuelle byggeprosjekt i kommunen, og dele ut midler til disse fortløpende. Et styre bør ha representanter fra kulturstyret, fagmiljøet, administrasjonen ved kulturdirektøren og teknisk direktør i tillegg til kunstnerrepresentant. Politisk valgte medlemmer av styret sitter i valgperioden. Leder av styret pekes ut av kulturstyret.

Fondsstyret fastsetter hvert år hvilke bygg som skal tildeles kunstprosjekter og den økonomiske rammen for hvert enkelt prosjekt. Årsplanen til fondsstyret skal følge økonomiplanen. I tillegg fatter utvalget vedtak om eventuelt mottak av kunstgaver.

Fondsstyret har styringsansvaret for hvert enkelt kunstprosjekt, og skal:

- Oppnevne kunstnerisk konsulent
- Formelt igangsette kunstprosjektet
- Oppnevne en kunstgruppe for hvert prosjekt.
- Vurdere om det skal søkes midler fra Kunst i Offentlige Rom (KORO)
- Godkjenne kunstplanen.
- Avholde overtakelsesforretning.

Fondsstyret avlegger årlig regnskap og rapport til kulturstyret.

For alle prosjekter hvor midler til kunstprosjekt overgår kr 100 000 skal det oppnevnes en kunstgruppe og en kunstnerisk konsulent. For prosjekter hvor midler til kunstprosjekt er under kr 100 000 blir det ikke oppnevnt kunstgruppe, kun kunstnerisk konsulent.

Kunstgruppen fungerer i stor grad på samme måte som dagens utsmykkingskomité (se vedlegg).

### **Temporære prosjekter**

I tråd med utviklingen innenfor det visuelle kunstfeltet foreslår kulturdirektøren at kunstprosjekter på sikt også må inkludere midlertidige prosjekter av stor offentlig interesse. Dette er også i tråd med signaler om endringer i den statlige utsmykkingsordningen om en økt satsing på temporære prosjekter i det offentlige rom. Det vil være viktig å gå bort fra oppfatningen av "utsmykking" som dekor, og mer mot en ambisjon om at kunsten blir et av elementene som bestemmer utformingen av bymiljøene. Temporære prosjekter kan også knyttes opp mot bygg.

Dette er gjort med stor suksess i Aquarama. Neste år vil være femte og siste året hvor det er temporært kunstprosjekt i Aquarama. De to siste årene er det Laura C.B. Vallenes (2015) og Erik Pirolt (2016) som har stått for de temporære verkene. Kunstprosjektene har vakt stor interesse og gitt Aquarama verdifull oppmerksomhet både lokalt og nasjonalt, samtidig som byen har fått to flotte temporære prosjekter av høy kunstnerisk kvalitet.

### **Konklusjon**

Kulturdirektøren mener det vil være nødvendig med en politisk sak som omhandler en overgang fra dagens retningslinjer for kunst i offentlige bygg og uterom, til en modell som tar utgangspunkt i en gitt prosentatsats av kommunens totale investeringer. Ved å gjøre dette vil kommunen få mulighet til å ha en helhetlig satsning på et svært viktig område. Ved opprettelsen av et kunstfond vil nedslagsfeltet for kunst i offentlig rom bli adskillig større enn det er i dag. Et sentralt punkt er også muligheten for at det settes av midler til drift/vedlikehold og registrering/formidling. En fondsmodell vil også kunne gi et godt utgangspunkt for en helhetlig og forutsigbar strategi for kunst i det offentlige rom i kommunen.

Kulturdirektøren ønsker å arbeide for at det i Handlingsplan for 2018 innarbeides at det avsettes 1 % av kommunens totale investeringsbudsjett til kunst i offentlige bygg og uterom i Kristiansand, og at man utarbeider nye retningslinjer tilpasset *Kristiansandsmodellen*.

## **Punkt 66/16: Svar på verbalforslag fra bystyret om kostnader ved leie av idrettsanlegg**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 66/16, Svar på verbalforslag fra bystyret om kostnader ved leie av idrettsanlegg

Betalingssatser 2016 - vedtatte.pdf

Dato 20. september 2016  
Saksnr.: 201500222-42  
Saksbehandler Terje Abrahamsen

**Saksgang**  
Kulturstyret

**Møtedato**  
28.09.2016

## Svar på verbalforslag fra bystyret om kostnader ved leie av idrettsanlegg

### Sammendrag

I forbindelse med bystyrets behandling av budsjettet for 2016, fremmet H, KrF, Frp, V og Sp følgende verbalforslag som ble vedtatt:

*«Bystyret ber om at det innen mai 2016 nedsettes et utvalg sammen med idretten for å se på kostnader ved leie av idrettsanlegg og arrangementsavgiften. Resultatet av utvalgets arbeid fremmes for behandling i kulturstyret».*

Kulturdirektøren nedsatte et utvalg bestående av representanter fra idretten og fra idrettsetatens administrasjon. Kulturdirektøren har selv ledet arbeidet i utvalget, og det har blitt gjennomført tre møter.

Representantene fra idretten har vært tydelige på at gratis trening-prinsippet i kommunale idrettsanlegg, må etterleves. Derfor er avgifter i forbindelse med trening foreslått fjernet. Likebehandling er et annet sentralt prinsipp, og avgifter som fremstår som urettferdige, foreslås også fjernet, eller redusert. Dersom avgifter fjernes, eller at det kompenseres for utgifter som idretten har, vil det redusere idrettsetatens inntekter og øke utgiftene. Dette må det gis kompensasjon for. Derfor må en i denne omgang være nøkterne, slik at belastningen på idrettsetatens budsjett fra og med 2017 ikke blir for stort.

Totalt anbefaler utvalget avgiftsreduksjoner og reduserte leiepriser tilsvarende 710 000 kroner fra og med 1. januar 2017:

Sommertrening i idrettshaller	kr	75 000
Flomlysavgiften	kr	100 000
Kampavgift hallidretter	kr	340 000
Kampavgift fotballbaner	kr	55 000
Reduksjon kommunale leiepriser i Aquarama idrettsbasseng	kr	75 000

I tillegg foreslår utvalget at kommunen kompenserer svømmeklubbene for kjøp av ett ekstra, årlig svømmestevne	kr	70 000
<b>SUM</b>	<b>kr</b>	<b>715 000</b>

## Forslag til vedtak

1. Kulturstyret tar redegjørelsen til orientering.
2. Kulturstyret støtter utvalgets forslag til avgiftsreduksjoner og kompensasjon for ekstra svømmestevne i Aquarama.
3. Endringene i Kultursektorens betalingssatser iverksettes fra 1.1.2017 under forutsetning av at Idrettsetatens budsjettramme kompenseres med kr 715 000.
4. Idrettssjefen går i dialog med Oppvekstsektoren med sikte på å finne en enklere modell for idrettslagenes bruk av skolenes gymsaler til trening.

Stein Tore Sorthe  
Kulturdirektør

Terje Abrahamsen  
Idrettssjef

Vedlegg:  
Idrettsetatens betalingssatser 2016

## Bakgrunn for saken

I forbindelse med bystyrets behandling av budsjettet i desember 2015, fremmet H, KrF, Frp, V og Sp følgende verbalforslag som ble vedtatt:

*«Bystyret ber om at det innen mai 2016 nedsettes et utvalg sammen med idretten for å se på kostnader ved leie av idrettsanlegg og arrangementsavgiften. Resultatet av utvalgets arbeid fremmes for behandling i kulturstyret».*

Utvalget som ble nedsatt har bestått av følgende:

Fra idretten: Daglig leder av Idrettsrådet i Kristiansand, Geir Thorstensen, daglig leder i Randesund idrettslag, Øystein Konradsen og Arne Tellefsen fra Kristiansand Stupeklubb. Fra kommunens administrasjon har idrettssjef Terje Abrahamsen og konsulent Ragnhild Kvarenes Eggen deltatt. Kulturdirektør Stein Tore Sorthe har koordinert og ledet møtene.

Det er gjennomført tre møter - 6. april, 23. mai og 14. september

Kristiansand kommune har de siste 13-14 årene prioritert bygging av idrettsanlegg, og har i dag meget god dekning av flere typer anlegg, sammenlignet med de øvrige storbyene i Norge. Fokuset har vært å stille anleggene til disposisjon for klubbene, og la idretten selv ta seg av aktivitetene. Godt tilrettelagte anlegg, med stor kapasitet, framfor utstrakt bruk av driftstilskudd til idrettslagene har vært prioritert. Dette i motsetning til andre, sammenlignbare storbyer hvor klubbene bygger idrettsanlegg og får driftstilskudd av kommunen.

For de klubbene i Kristiansand som har idrettshaller eller fotballbaner som «sine» arenaer, er rammebetingelsene svært gode i norsk målestokk. Det er også idrettsgrenene som har aktivitet i disse anleggene som utgjør den absolutte majoriteten av utøvere, med fotball som den desidert største grenen.

Vannidrettene fikk et kjempeløft da Aquarama sto ferdig, og aktiviteten (og medlemstallet) har økt betydelig. Allikevel er det fortsatt behov for bydelsbasseng, primært i Randesund og i Vågsbygd.

I tillegg er det i de senere årene bygget en del spesialanlegg for mindre idretter, slik at disse også har fått et kommunalt tilbud. Ishall, curlinghall, kampsportarena, fektesal, baner for amerikansk fotball og baseball er anlegg for idretter som er i sterkt vekst i Kristiansand, og som har tilført byen variasjon og mangfold.

Det foreligger et eldre bystyrevedtak som sier at all trening i kommunale idrettsanlegg skal være gratis for barn og unge mellom 6 og 19 år. I praksis er det gratis trening for alle utøvere i Kristiansand, med noen unntak.

## Treningsavgifter

### Sørlandshallen

All trening i Sørlandshallen er avgiftsbelagt. Idrettsetaten leier anlegget av Sørlandshallen eiendom AS og har cirka kr 920 000 kroner per år i leieutgifter. I tillegg har idrettsetaten det økonomiske ansvaret for drift og vedlikehold. Inntektene fra fotballtrening, kamper og turneringer i perioden 1. november - 31. mars er avgjørende for driften av hallen, og utgjør cirka 1,5 millioner kroner per år. Med 50 % stillingsressurs i anlegget, samt 400 000 kroner i årlige strømavgifter er etaten avhengig av kommersielle arrangementer for å få driften til å gå i balanse. Disse søkes lagt til tider som ikke berører fotballsesongen.

Utvalget er enig i at dersom Sørlandshallen fortsatt skal bestå som spesialarena for fotball vinterstid, så må klubbene bidra med treningsavgift. Det anbefales derfor ikke endring av dagens praksis for dette anlegget.

## IK Start

Det profesjonelle eliteserielaget til IK Start må betale for trening når laget benytter kommunal bane. Det er imidlertid svært sjelden at laget trener på baner utenfor Sparebanken Sør Arena etter at naturgresset ble fjernet og erstattet med kunstgress. Dette har derfor ikke vært tema i utvalget.

## Sommertrening i idrettshaller

Sommertrening i idrettshaller (fra og med 1. juni til skolestart i august), er også avgiftsbelagt. Klubbene betalte i sommer 145 kroner per treningstime i idrettshallene. Hovedgrunnen til denne treningsavgiften er erkjennelsen av at tjenester eller goder som er gratis, blir overforbrukt.

Erfaring viser at dersom sommertrening i idrettshaller blir fritatt for avgift, vil klubbene bestille treningstid etter ønske og ikke etter behov. Det har tidligere medført at mye av den bestilte og programmerte treningstiden i hallene av ulike årsaker ikke blir benyttet, og anleggene blir stående tomme, uten aktivitet. Dette fører igjen til at uvedkommende tar seg inn i anleggene og påfører skader og hærverk. Det har blant annet forekommet mopedkjøring inne i hallen, tyveri, hærverk og tagging når det er huller i treningsplanen, det vil si når planlagt trening blir kansellert og anlegget står tomt uten tilsyn.

Totalt har idrettsetaten hatt en inntekt på 62 000 kroner i 2014 og 86 000 kroner i 2015 fra sommertrening i idrettshaller.

I Sukkevannshallen trener imidlertid Randesund ILs håndballag gratis, også i sommermånedene. Det er på grunn av at klubben gjør en stor jobb med klisterfjerning hele året i denne hallen, hvilket avlastet idrettsetatens driftspersonell betydelig.

Representantene fra idretten i utvalget er enig i at det er en relativt liten økonomisk belastning for klubbene å disponere idrettshallene til sommertrening. Utvalget ser også utfordringene med at anleggene vil kunne stå åpne uten aktivitet dersom avgiften fjernes. Idrettsrådet og mange klubber påpeker imidlertid at med denne avgiften blir ikke gratis trening-prinsippet for barn og unge i kommunale idrettsanlegg etterfulgt. Derfor anbefaler gruppen at avgiften for sommertrening i idrettshallene fjernes, men at idrettsetaten kan komprimere trening til færre haller om sommeren, og derigjennom forsøke å unngå at anlegg står åpne uten tilsyn.

## Snørydding på kunstgressbaner

Fotball har mer og mer utviklet seg til en helårsaktivitet. Tidligere ryddet idrettsetaten grusbaner for snø når klubbene ønsket trening på vinteren. Slik snørydding er enkel på grunn av at det kan utføres med tungt materiell. Etter at kommunen bygget en rekke kunstgressbaner, er det ingen fotballspillere i Kristiansand som vil trene på grusbaner lengre. Krav om rydding av snø på kunstgressbaner kom derfor unisont og kraftig fra klubbene for cirka 10 år siden. Idrettsetaten fulgte imidlertid råd fra kunstgressleverandører og Norges Fotballforbund om at kunstgressbaner er såkalte 10 måneders baner. Det vil si at banene ikke bør ryddes for snø på grunn av betydelig ekstra slitasje og derigjennom forkortet levetid. Imidlertid var presset fra klubbene så stort at idrettsetaten fikk gjennomslag for å investere i spesialutstyr for rydding av snø på kunstgressbaner. Tre lette traktorer med spesialskjær og fres ble anskaffet, mot garantier fra fotballklubbene om at de skulle betale for denne ekstratjenesten fra kommunens side. Traktorene er lette og utstyrt med brede sommerdekk, spesielt på grunn av at marktrykket ikke skal skade grunnen under kunstgresset.

De siste tre årene har det blitt ryddet to baner i sone vest (Karuss), to baner i sone Lund (Krsand stadion og Prestehøia) og to baner i sone øst (Sukkevann). Disse anleggene er valgt på grunn av nærhet til sonestasjonene hvor utstyret er lagret. Klubbene fordeler selv treningstimene, og betaler 150 kroner timen på «prioritet 1 baner» (den banen i hver sone som ryddes først), og 100 kroner timen for prioritet 2 bane. Ved jevnt

snøfall over tid tar det flere timer å rydde en bane, spesielt dersom snøen er våt. Det kreves også spesielle ferdigheter til å operere ryddeutstyret.

For tre år siden investerte Torridal IL i eget utstyr (som idrettsetaten godkjente). Medlemmer i klubben har fått opplæring av idrettsetatens personell og rydder derfor selv snø på kunstgressbanen i Torridal om vinteren. Den samme ordningen gjelder også fra og med årets vintersesong for Fløy IL på «Modena banen» på Flekkerøy.

De siste to årene har idrettsetaten fakturert fotballklubbene for 57 000 kroner vinteren 2014/2015, og 77 000 kroner vinteren 2015/2016. Det er på langt nær nok til å dekke de reelle merutgifter etaten har for denne ekstratjenesten som ytes. Idrettsetaten oppfatter at det er relativt liten motstand mot selve avgiften, men at enkelte klubber synes det er urettferdig at etaten ikke rydder «deres bane», og at de får lengre reisevei til trening. Utvalget er enige om at kostnadene blir marginale når den deles opp på alle klubbene som bestiller trening på baner som blir ryddet av idrettsetaten, og avgiften anbefales derfor ikke fjernet.

#### Flomlysavgift på fotballbanene

På alle kunstgressbanene er det montert flomlysanlegg (et krav fra Kulturdepartementet for å få spillemidler til anlegget). Flomlysavgift ble innført for cirka 10 år siden. I 2015 og 2016 har avgiften vært på totalt 100 000 kroner per år for alle banene i Kristiansand.

Avgiften ble innført hovedsakelig på grunn av to forhold: Det ene var stadige klager fra naboer til baner som hadde flomlyset påsatt uten at det var aktivitet på anlegget. Det andre var behovet for å få klubbene til å bestille trening i den mørke årstid etter behov og ikke etter ønske.

Idrettsetaten forventet en reduksjon i ønske om treningstid fra klubbene og derved lavere energikostnader (samt klager). Det har ikke slått til, klubbene bestiller fortsatt all tilgjengelig kapasitet. Mange baner står til tider fortsatt med flomlyset påsatt, uten aktivitet. Og etaten får fortsatt klager fra naboer.

Innføringen av denne avgiften har altså ikke ført til at hensikten med den er oppfylt. Den oppfattes også som en unødvendig «treningsavgift» og utvalget anbefaler at den fjernes fra og med neste sesong. Klubbene må imidlertid motiveres og oppfordres til å benytte tildelte treningstider i flomlyssesongen, selv om det tidvis er kaldt og ufyselig vær.

#### Skolenes gymnastikksaler og skolebasseng

Idrettsetaten har ikke ansvaret for drift, vedlikehold eller forvaltning av skolenes gymnastikksaler. Skolene disponerer disse selv. Bassenget på Haumyrheia skole disponeres av skolen, bassenget på Mottaksskolen («den gamle lærerskolen»), er det Statsbygg som eier og forvalter. Bassenget i Vågsbygd Samfunnshus har Fritidsetaten Vest ansvaret for.

Klubbene leier gymnastikksalene av skolene og faktureres fra dem. Timepris for gymnastikksal er i 2016 kr 104. For volleyballhaller (som er en del større enn gymnastikksaler) er timeprisen kr 125. For skolebassengene er timeprisen kr 150. I de ovennevnte anlegg er det i hovedsak de yngste utøverne i klubbene som har treningstid. Klubbene kan søke idrettsetaten om «tilskudd til leie av skolegymnastikksaler og skolebasseng», og refunderes årlig 65 – 70 % av de faktiske utgiftene de har til leie av disse anleggene. Etaten har en årlig budsjettpost på 500 000 kroner som benyttes til dette formålet. Den dekker altså ikke de totale utgiftene til klubbene, men det er enighet i utvalget om at selv om det for disse kommunale anleggene må betales en «egenandel» for trening, så bes det ikke om kompensasjon for det i denne saken.

Det må også nevnes at det er noen klubber som leier gymnastikksaler/volleyballhaller av private eiere (blant annet Solkollen barnehager). Leieprisene for disse er noe høyere enn i

de kommunale anleggene, men klubbene får refundert tilsvarende som for de kommunale anleggene.

Denne refusjonsordningen krever mye unødvendig administrasjon, og det er enighet om at idrettssjefen tar kontakt med oppvekstsektoren for å forsøke å få til en bedre praksis.

## **Arrangementsavgiften og leieprisene for haller og baner**

### Kampavgift

Hallidrettene har i alle år måttet betale kampavgift. For aldersbestemte lag (ikke divisjonslagene for voksne) utgjør dette cirka 340 000 kroner i årlig inntekt til idrettsetaten.

Alle aldersbestemte lag i fotball, opp til juniornivå, har sluppet å betale denne avgiften.

Juniorlag i fotball har betalt cirka 55 000 kroner i kampavgift per sesong.

Det er enighet i utvalget om at dette er en urettferdig ordning. Derfor anbefales det at kampavgiften (for aldersbestemte lag), fjernes for både hall- og baneidrettene. Det faktureres da kampavgift kun for divisjonspill.

### Aquarama

Arrangementsavgiftene i Aquarama (bassengleien) har også vært drøftet i utvalget. Sammenlignet med øvrige leiepriser for kommunale idrettsanlegg, har nok denne avgiften vært i høyeste laget. Til tross for at et svømmebasseng er mye dyrere i drift enn en idrettshall eller en fotballbane, må det for klubbene være tilnærmet like arrangementsvilkår for svømme-/stupstevener som for en håndball- eller fotballturnering. Som eksempel kan nevnes at det i Aquarama idrettsbasseng (hele bassenget) koster 1895 kroner per time (for barn/unge og voksne), mens 1 time i en idrettshall koster 230 kroner for barn og 465 kroner for voksne.

Det anbefales i utvalget at avgiftene i Aquarama idrettsbasseng halveres for klubbene fra og med 2017. For de stevnene som normalt arrangeres i Aquarama per år (to svømmestevner og to stupstevner), vil ovenstående resultere i et inntektstap for idrettsetaten på cirka 75 000 kroner (to svømmestevner à 30 000 kroner, og to stupstevner à 7 500 kroner). Disse stevnene er omfattet av hovedavtalen mellom Aquarama og Kristiansand kommune. Avtalen pålegger Aquarama å reservere idrettsbassenget for klubbene, samt tilrettelegge for arrangementet. Blant annet betyr det å rigge tribunen på mesaninen dersom klubbene ber om det. Aquarama kan ikke kreve bassengleie for disse stevnene, men idrettsetaten fakturerer klubbene for bassengleie som nevnt ovenfor.

Det har vist seg siden åpningen av Aquarama at det er behov for minst ett svømmestevne årlig, i tillegg til de ovenfor nevnte. Det har sammenheng med at det er fem svømmeklubber i kommunen – Varodd, Vågsbygd, KSA, Team Sør og Masters Sørlandet. Dette «ekstrastevnet» har også blitt gjennomført hvert år siden åpningen i 2013. Kostnaden for dette stevnet blir betydelig høyere for klubbene, i og med at da kan Aquarama kreve kompensasjon for tapte inntekter fra publikum (idrettsbassenget må stenges for publikum under stevnet). Kostnadene for dette svømmestevnet er derfor betydelig større, og beløper seg til cirka 100 000 kroner. Utvalget anbefaler at kommunen dekker 70 000 kroner av beløpet, slik at kostnadene for klubbene blir tilsvarende de stevnene som omhandles av avtalen (cirka 30 000 kroner per stevne). Dette vil gi klubbene en viss mulighet til et positivt økonomisk resultat i forbindelse med arrangementet. Nevnes bør også at klubbene ikke har adgang til salg under arrangementer i Aquarama slik som er praksis i øvrige kommunale idrettsanlegg, og mister dermed muligheten for ekstra inntekt.

### Arrangementsavgift

Arrangementsavgiften for øvrig (leie av idrettsanlegg til turneringer, fotball-/håndballskoler tilsvarende), oppleves ikke som den største utfordringen for klubbene. Arrangementene tilfører klubbene inntekter, for noen utgjør inntektene fra ett helgearrangement nok midler til hele årsbudsjettet (sammen med årskontingentene og øvrige tilskudd). Leieprisene i

idrettsanleggene utgjør i hovedsak en liten post i utgiftsregnskapet. Det som er blant de største utgiftene for klubbene, er leie av skolene til overnatting.

#### Overnatting på skoler

«SØR CUP» er Norges nest største fotballturnering for barn og unge (etter «NORWAY CUP» i Oslo). Cupen arrangeres i Kristiansand og Vennesla kommuner av idrettslagene Fløy, Donn og Vindbjart. I Kristiansand kommune benyttes svært mange fotballbaner og også et par idrettshaller til bespisning samt dusjing. I 2015 deltok 506 lag med litt over 6 000 deltakere, og idrettsetaten fakturerte «SØR CUP» for 37 000 kroner i bane-/halleie. Cupen betalte 218 000 kroner for overnatting på skoler i Kristiansand.

KIF håndball arrangerer hver vår «AQUARAMA CUP», en av Norges største turneringer for barn og unge i håndball. Klubben benytter de aller fleste idrettshallene i kommunen (også Sørlandshallen), og betalte 77 000 kroner i halleie for årets turnering. For overnatting på skoler betalte klubben 267 000 kroner.

Utgifter for klubbene til overnatting på skoler er et budsjettspørsmål som må tas opp med Oppvekstsektoren.

#### **Oppsummering**

Utvalget anbefaler at følgende avgifter fjernes fra og med 2017:

Sommertrening i idrettshaller	kr 75 000
Flomlysavgiften	kr 100 000
Kampavgift hallidretter	kr 340 000
Kampavgift fotballbaner	kr 55 000
Reduksjon kommunale leiepriser i Aquarama idrettsbasseng	kr 75 000

I tillegg foreslår utvalget at kommunen kompenserer svømmeklubbene for kjøp av ett «ekstra», årlig svømmestevne	kr 70 000
<b>SUM</b>	<b>kr 715 000</b>

Dersom forslaget skal gjennomføres må inntektstapet og den ekstra kompensasjonen for ett årlig svømmestevne – totalt 715 000 kroner per år – kompenseres i Idrettsetatens budsjetttramme fra og med 2017.

## **Punkt 67/16: Behovsutredning Kultursenter øst**

### **Bilag**

Vedtak KULTUR, 28092016, Sak 67/16, Behovsutredning Kultursenter øst

Kultursenter øst for internett korrigert 19 sept 100 mindre.pdf



Dato 12. september 2016  
Saksnr.: 201402683-1  
Saksbehandler Sissel Høyvik Hauso

**Saksgang**  
Kulturstyret  
Bystyret

**Møtedato**  
28.09.2016  
26.10.2016

### Behovsutredning Kultursenter øst

I plan- og utredningsprogrammet til handlingsprogrammet 2014-17 ble det ført opp følgende tiltak:

Navn på plan/utredning	Kommentarer	Planlagt år for: oppstart (o) vedtak (v)				Ansvarlig enhet
		14	15	16	17	
Behovsvurdering Kultursenter øst		o	v			Fritidsetaten øst

En viktig premis for det kommunale tjenestetilbudet øst for Varoddbrua, er hvilke tilbud som skal tillates i Sørlandsparken. Dette spørsmålet ble endelig avklart ved bystyrets vedtak i sak 216/15 den 9. desember 2015. I handlingsprogrammet 2016-19 ble derfor utredningen om kultursenter utsatt med ett år.

Bibliotekfilial på østsiden av byen er en del av behovsutredningen for Kultursenter øst. I budsjettmøtet 16.12.2015 vedtok bystyret følgende: «*Bystyret ber administrasjonen vurdere å utrede sak om å etablere en bibliotekfilial på østsiden av byen*». Svar på denne oversendelsen ble fremmet for kulturstyret 25.5.2016 og formannskapet 8.6.2016.

### Bydelsdekkende kulturtjenester

Målet med kultursentrene på øst- og vestsiden av byen er å samle kulturtjenester som har en bydelsdekkende funksjon. Kultursenter øst vil inneholde bibliotek, kulturskole, svømmebasseng og lokaler for Fritidsetaten øst. I 2009 ble Vågsbygd kultursenter åpnet i tilknytning til Vågsbygd senter, og det er et mål at også barn, unge og voksne i øst tilbys kultur- og fritidstjenester på lik linje med innbyggerne i Vågsbygd og i byen for øvrig. Det er i dag store mangler i tjenestetilbudet innen kultur i bydel øst.

Bydel øst dekker områdene Indre og Ytre Randesund, Hånes og Tveit med vel 20 000 innbyggere i 2016. Store deler av befolkningsveksten i Kristiansand fram til 2040 vil komme øst for Varoddbrua.

Kommuneplanen utpeker Rona som bydelssenter for befolkningen på østsiden av byen. Kultursenter øst foreslås plassert i Rona. Det er god tilgjengelighet via bussmetro fra ulike deler av bydelen, og det forventes en synergieffekt ved å etablere kulturaktiviteter på samme sted som andre tjenester for befolkningen. I dag er det etablert leiligheter, matbutikk, apotek, treningssenter, tannklinikk og frisør i Rona.

Det ble i 2007 avsatt areal til senterområdet i Rona, som omfattet mulighet for et kultursenter innenfor ett eller flere av delområdene. Dette ble ikke realisert, og det vil i dag være nødvendig å starte arbeidet på nytt for å sikre nødvendig areal. Netto arealbehov for Kultursenter øst er minimum 2 752 kvm.

### **Et levende kultursenter i samspill med andre**

Kultursenter øst vil tilby et mangfold av kulturtjenester. Kulturskolens tilbud i musikk, teater og billedkunst på østsiden vil samlokaliseres, og et 25-meters basseng vil bygge opp om den lokale svømmeidretten, skolesvømming og øvrig befolkning om ønskelig. Fritidsetaten øst tilbyr fritidstjenester og Biblioteket vil bli en lokal møteplass og læringsarena for alle aldersgrupper. En mulig felles kafé kan bidra til å være en sosial arena og et samlingspunkt for de ulike aktørene og befolkningen i bydelen.

Det er lagt opp til fellesareal for enhetene som vil gi driftsmessige besparelser. Realisering av Kultursenter øst forutsetter økt bemanning og nye driftskostnader for Biblioteket og Idrettsetaten. Kulturskolen og Fritidsetaten øst vil i mindre grad berøres driftsmessig.

Samarbeid med andre offentlige samarbeidspartnere er vurdert, og for eldresenterdriften er det flere sammenfallende behov. Føringer for dette arbeidet ble vedtatt av bystyret 17.2. 2016. I saksutredningen står det at *«det anbefales at denne delen av byen får egne lokaler til eldresenterdrift. Det er dialog med kultursektoren om mulig samlokalisering av aktivitet på tvers av generasjoner i et framtidig Kultursenter øst»*. Oppvekstsektoren signaliserer at de også har arealbehov i et framtidig bydelssenter, og vil være en samarbeidspartner for aktørene i Kultursenter øst.

### **Forslag til vedtak:**

1. Bystyret tar behovsutredningen til orientering.
2. Bystyret ber rådmannen starte arbeidet med å sikre arealer til kultursenteret i Rona.

Tor Sommerseth  
rådmann

Stein Tore Sorthe  
kulturdirektør

Vedlegg: Kultursenter øst, Behovsutredning, August 2016